

ALOITTEET LIITTOKOKOUKSELLE 2014

Liiton sääntöjen 15§ kohdan 20 mukaisesti liittokokouksessa ”käsitellään asiat, jotka liiton jäsenet ovat viimeistään kuukautta ennen liittokokousta hallitukselle kirjallisesti esittäneet ja mitkä liittokokous päättää ottaa käsiteltäviksi.”

Liiton hallitukselle on tullut määräaikaan mennessä 84 aloitetta. Liittohallitus on valmistellut aloitteisiin ehdotuksen liittokokouksen vastauksiksi. Liittohallitus esittää että aloitteet 1-54 käsitellään poliittisessa valiokunnassa, aloitteet 55-68 järjestövaliokunnassa ja aloitteet 69-84 vihreän talouden valiokunnassa.

Liittokokous hyväksyi aloitteet seuraavan muotoisina:

POLIITTISET ALOITTEET

1. Kainuun Keskustanuoret: Suomen sanouduttava irti Venäjä-pakotteista

Keskustanuorten Kainuun piiri vaatii, että Keskustanuorten on otettava kanta Suomen irtisanoutumiseksi EU:n Venäjälle asettamista pakotteista. Ne eivät palvele eurooppalaista vakautta tai Suomen etuja. Historiallisesti pakotteet ovat toimineet vain, jos suurimmat valtiot ovat olleet niissä mukana. Valitettavasti nyt asia ei ole kuitenkaan näin.

Tässä tilanteessa EU:n suurimmat valtiot suojaavat selustansa pakotteiden laadinnassa ja pienemmät valtiot joutuvat sijaiskärsijöiksi, Suomi mukaan lukien. Venäjän toimia ei voida hyväksyä, mutta osan NATO-maiden käyttämä voimakas, ärhäkkä käytös Venäjää kohtaan on vain turhaa vihan lietsontaa. Näissä olosuhteissa se ei edesauta tilanteen rauhoittumista yhtään.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Suomi ei voi hyväksyä itsenäisen valtion alueen miehittämistä ja vakauden horjuttamista voimatoimin. Venäjä on toimillaan rikkonut useita kansainvälisiä sopimuksia, kuten Helsingissä 1975 pidetyn ETY-kokouksen pöytäkirjaa. EU:n jäsenmaiden yhteispäätöksellä asettamien pakotteiden syy on näihin toimiin vastaaminen. Venäjä asetti omat vastapakotteensa vastauksena EU-pakotteisiin.

Suomi on kuitenkin toiminut oikein jarruttaessaan uusien pakotteiden voimaantuloa. Pakotteiden tavoitteena voi olla ainoastaan tukea diplomatian tietä neuvotteluratkaisun löytämiseksi Ukrainan kriisiin. Mikäli tilanne Itä-Ukrainassa vakiintuu ja selkeitä edistysaskeleita on ulkopuolisten tarkkailijoiden, kuten ETYJ:n mukaan osoitettavissa, on pakotteita kumottava asteittain.

Suomen on toimittava aloitteellisesti rauhanomaisen ratkaisun edistämiseksi. Suomen hyvät kahdenväliset suhteet voivat tukea orastavia neuvotteluja ja vuoropuhelua eri tahojen välillä. Tavoitteena on oltava Euroopan vakauden ja Ukrainan suvereniteetin ja tasapainoisen kehityksen turvaaminen. Kriisin lientyminen on myös paras tapa normalisoida EU-maiden ja Venäjän väliset taloudelliset suhteet ja arkinen vuorovaikutus.

Suomen Pankin arvion mukaan pakotteiden ja vastapakotteiden vaikutus Suomen talouteen on noin 0,1 %. Vaikutus kohdistuu kuitenkin suhteettomasti tietyille aloille, kuten elintarviketeollisuuden koko tuotantoketjuun. Pakotteet myös lisäävät yleistä talouden epävarmuutta. EU-maiden joukosta Suomen vientiin kohdistuva vaikutus on suhteellisesti suurimpia. Pakotteiden vaikutuksia on tasattava sekä EU:n toimesta että kansallisesti.

2. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Paikallisradiobuuri Suomeen!

Paikallisradiokulttuuri on vahvistumassa Suomessa: Radioalalle on tullut uusia toimijoita pitkän tauon jälkeen. Tehtävää kuitenkin riittää. Suomessa on edelleen melko vähän oikeita paikallisradioita. Tähän osaltaan on vaikuttanut se, että toimilupia ei ole myönnetty riittävässä määrin uusille toimijoille. Suurin osa toimiluvista on myönnetty ketjuradioille, joiden lähettämä ohjelmasisältö ei vastaa paikallisradiolta odotettavaa sisältöä. Suurin osa ketjuradioiden lähettämästä ohjelmasisällöstä on valtakunnallista lähetysvirtaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön on syytä kiinnittää huomiota lupahakemuksissa median moniäänisyyteen sekä paikallisen ohjelmatuotannon määrään, mikä vauhdittaa uusien radiotoimijoiden syntyä ympäri Suomen. Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät, että Keskustanuoret pyrkivät kaikin keinoin vaikuttamaan siihen, että Suomeen syntyy uudelleen paikallisradiobuumi!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret pitää paikallisradioita tärkeänä väylänä paikalliseen tiedonvälitykseen. Paikallisradio pystyy olemaan valtakunnallista radiokanavaa kiihtisempi ja käsittelemään paremmin alueelle tärkeitä asioita. Keskustanuoret usko, että paikallisradioiden lisääntyminen osaltaan vahvistaisi paikallista identiteettiä ja kasvattaisi kansalaisten kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin, aiheiden koskettaessa lähialueita. Paikallisradiot ovat myös merkittäviä harjoittelupaikkoja nuorille, jotka aikovat media-alalle. Keskustanuorten mielestä viestintälakiin on saatava muutos, jossa paikallisradiotoiminta määritellään niin, että paikallisradion tulee lähettää tietty määrä paikallisesti toimitettua ohjelmaa.

3. Iisalmen Keskustanuoret: Sektorikohtainen ajattelu myös terveydenhuoltoon

Sosiaali- ja terveydenhuolto kehittyy jatkuvasti ja yhtenä ongelmana on ollut terveydenhuollon toteuttaminen siten, että jokainen ihmisryhmä saa sopivan ja räätälöidyn hoidon viivästyttä. Nykyisen järjestelmän ongelma on mm. ollut se, että järjestelmää ovat kuormittaneet henkilöt, jotka eivät ole muun terveydenhuollon (opiskelu, työ, yksityinen) piirissä.

Iisalmen Keskustanuorten mielestä sosiaali- ja terveydenhuoltoa olisi kehitettävä sektorilähtöisesti eri ihmisryhmiä ajatellen. Mallissa kaikki ihmisryhmät kuuluisivat saman katon alle, mutta jokaiselle ihmisryhmälle räätälöitäisiin omat hoito- ja hoivapolut. Ei ole mitään mieltä, että eläkeläistä hoidetaan samoja hoitopolkuja pitki, kuin opiskelijaa, toteavat Keskustanuoret Iisalimesta.

Mallia toiminnan kehittämiseen voitaisiin ottaa esimerkiksi ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiöstä, joka on erikoistunut opiskelijoiden terveydenhuoltoon. Mallia soveltamalla löytyvät varmasti hoitopolut lapsille- ja nuorille, työssä oleville, työttömille ja senioreille.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Suomalainen palvelurakenne on muodostunut vuosien saatossa sektorikohtaisen ajattelun ympärille, kuten koulutuspalvelut, maankäyttö ja kaavoitus tai sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Tiukat sektorirajat ovat liian usein esteenä vaikuttavan palvelutuotannon muodostamisessa, kun asukkaan sijasta palvelutuotannon keskiössä onkin hallinto ja toimiala.

Keskustanuoret kannattaa ajatusta ikäryhmäperusteisesta palveluntuotannosta. Tällaisessa palveluntuotannossa esimerkiksi kaikki lapsiperheiden palvelut olisivat saatavissa samasta organisaatiosta, olipa kyse sitten neuvolatoiminnasta, päivähoidosta tai leikkikenttien rakentamisesta. Vastaavalla tavalla yhteen koottaisiin niin nuorten, työikäisten kuin ikäihmistenkin palvelut. Tulevaisuudessa kunnalliset lautakunnat voisivat kokoontua vaikkapa käsittelemään yleisesti nuorten asioita. Samalla asukas, ihminen, siirtyy päätöksenteon luonnolliseen keskiöön.

4. Kymenlaakson Keskustanuoret: KiVa Koulu saatava kaikkiin kouluihin

Kiusaamisen vastainen työ on edennyt viime vuosina Suomessa. Erilaiset sosiaalisen median kampanjat kiinnittävät huomiota yksilöiden toimintaan, mutta kiusaamisen pitää puuttua myös organisaatiotasolla systemaattisesti.

Suomessa on kehitetty työkalu puuttua kiusaamiseen, KiVa Koulu -ohjelma. Se on käytössä valtaosassa Suomen perusopetuksesta vastaavista kouluista, ja tulokset ovat olleet pääosin erinomaisia. Tarkoituksena on estää kiusaamista puuttamalla kiusaamistapauksiin mahdollisimman aikaisin.

KiVa Koulu on kuitenkin riippuvainen koulutoimen ja sivistystoimen johtajien sekä opettajien aktiivisuudesta. Huolimatta ohjelman laajuudesta, se on otettu osaksi jokapäiväistä kouluelämää vain paikoin.

Kuntalaisilla ja kunnallispoliitikoilla on KiVa Koulun edistämässä oma vastuunsa. Kukin meistäkin voi soittaa oman kunnan sivistystoimenjohtajalle ja kysyä KiVa Koulu -mappeja nähtäväksi.

Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuoret sekä järjestönä että kukin jäsen yksilönä edistää KiVa Koulu -ohjelman toimintaa Suomessa ja tarvittaessa pyrkii vaikuttamaan siihen, että KiVa Koulu -ohjelma kirjataan lakiin, jossa jo nyt koulut veloitetaan puuttumaan kiusaamiseen.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

KiVa-koulu on toimivaksi havaittu konsepti koulukiusaamisen kitkemiseen. Se ei kuitenkaan ole täydelliseksi hiottu, vaan sitäkin kehitetään jatkuvasti. Näin ollen sen kirjaaminen lakiin aiheuttaisi epäselvyyden siitä, mihin laki todella velvoittaisi. Koulukiusaamisen vastaisen työn kehittämisen on oltava jatkuvaa kaikissa oppilaitoksissa. Ei siis voida tuudittautua siihen, että yksi ainoa ohjelma ratkaisisi ongelman. Kuten aloitteessa todetaan, laki velvoittaa jo koulut puuttumaan kiusaamiseen. Jokainen voi koululaisena, vanhempana, opettajana ja kuntalaisena olla vaikuttamassa siihen, miten koulukiusaamiseen oman kunnan kouluissa puututaan.

5. Kymenlaakson Keskustanuoret: Sanssi-kortin ehtoja väljemmiksi

Nuorisotakuun tarkoituksena on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, työkokeilu- opiskelu, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta. Yksi keino, jolla nuorten työllistymistä pyritään edistämään, on nuorten palkkatuki, eli niin sanottu Sanssi-kortti.

TE-toimisto voi antaa alle 30-vuotiaalle nuorelle Sanssi-kortin, joka kertoo mahdolliselle työnantajalle, että nuoren työttömän työnhakijan työllistämiseen voi saada palkkatukea. Työnantaja saa Sanssi-kortilla palkkatukea noin 700 euroa kuukaudessa enintään 10 kuukauden ajan. Sanssi-kortti edistää nuorten työllistymistä kompensoimalla nuorilta puuttuvaa työkokemusta.

Sanssi-kortin käytölle on asetettu yksi tiukka ehto: työsuhteen voi aloittaa vasta sen jälkeen, kun TE-toimisto on myöntänyt palkkatuen työnantajalle. Käytännössä tämä on rajannut aktiivisia nuoria pois palkkatuen piiristä, jos he ovat allekirjoittaneet työsopimuksen ennen kuin päätös palkkatuen myöntämisestä on tehty.

Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuoret kannattaa muutosta Sanssi-kortin ehtoihin siten, että nuori voi aloittaa työsuhteen jo ennen palkkatukipäätöstä, ja palkkatuki voidaan myöntää myös sinä aikana, kun nuori on työsuhteessa koeajalla.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Nuorten työsuhteet ovat usein nopeasti solmittuja esim. kiireapua varten ja tuolloin Sanssi-kortti-päätöstä ei voida jäädä odottamaan. Sanssi-kortin tarjoama palkkatuki pitäisi pystyä antamaan työnantajalle takautuvasti jos tämä voi todistaa työsopimuksella työntekijän aloittaneen työt palkkatuen hakupäivänä. Sanssi-kortin ajateltua apua nuorten palkkaamisessa heikentää käsittelyaika TE-toimistossa. Käsittelyajat voivat vaihdella alueellisesti erittäin paljon.

6. Kymenlaakson Keskustanuoret: Koululiikunta sekaryhmiin

Koululiikunta on ainoa perusopetuksen oppiaine, jossa lapset ja nuoret edelleen erotellaan sukupuolen perusteella. Erottelu tapahtuu siitä huolimatta, että opetuksen tulee perusopetuslain mukaan edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

On tavallista, että koulujen liikuntatunneilla tyttöjen ja poikien ryhmät harrastavat eri lajeja, vaikka koulun ei instituutiona tule edistää tyttöjen ja poikien erottelua tai vahvistaa stereotyyppioita tytöille ja pojille sopivista liikuntalajeista ja -tavoista. Liikunnan ilot ja urheilun mahdollisuudet eivät katso sukupuolta. Lasten ja nuorten tulee saada itse määritellä ne liikuntalajit ja -tavat, joista he pitävät, eikä koululiikunnan pidä tarjota heille vain sukupuoleen perustuvaa roolia tai liikkumisen mallia.

Periaateohjelmansa mukaisesti Keskustanuoret pyrkii kehittämään peruskoulua sellaiseksi, mikä tukee lapsen henkilökohtaista kasvua, vuorovaikutustaitoja ja oppimistyyliä. Liikuntaryhmäjako, jossa tytöt ja pojat liikkuvat yhdessä, tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Urheilemalla joukkueina eri sukupuolta olevien kesken, lapset ja nuoret oppivat toimimaan ryhmässä erilaisten ihmisten kanssa, mikä tukee suoraan myöhempää opiskelu- ja työelämää. On vihdoin aika siirtyä pois "tyttö-" ja "poikaliikunnasta" ja tarjota tilalle liikuntaa.

Näin ollen Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuoret kannattaa koululiikunnan sekaryhmiä ja siten aktiivisesti vastustaa sukupuoleen perustuvaa jakoa "meihin" ja "muihin".

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Jokainen lapsi ja nuori on yksilö, jolla on omat fyysiset ja henkiset ominaisuutensa ja liikunnalliset kiinnostuksensa. Pojat eivät ole samasta muotista veistettyjä, kuten eivät tytötkään. Molemmista sukupuolista löytyy niitä, jotka haluavat liikkua vauhdikkaasti ja niitä, jotka ovat rauhallisempia. Koululiikunnassa ei pitäisi erottaa sukupuolen mukaan, vaan tarvittaessa järjestää erilaisia ryhmiä joustavien opetusjärjestelyjen ja samanaikaisopetuksen turvin.

7. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Pedofiileille tarjottava ennaltaehkäisevää hoitoa

Seksuaalirikoksia ennaltaehkäisevällä hoidolla tarkoitetaan pedofiileille suunnattua vapaaehtoista hoitoa, jonka tavoitteena on auttaa osallistujaa ymmärtämään omaa seksuaalista kiinnostustaan, välttämään ja kontrolloimaan siihen liittyvää käyttäytymistä. Hoitomuotoja on monia, seksuaaliterapiasta lääkehoitoon. Pedofilian esiintyvyys on noin yksi prosentti, joten Suomessa olisi noin 19 000 yli 18-vuotiaasta pedofiilia. Tämä ei suinkaan tarkoita sitä, että jokainen heistä syyllistyisi vakavaan rikokseen. Ilmoituksia lapsiin kohdistuneista seksuaalirikoksista tai niiden yrityksistä tulee kuitenkin poliisin tietoon yhä enemmän. Rangaistukset eivät toimi ongelman ratkaisussa.

Esimerkiksi Saksassa, Ruotsissa, Hollannissa ja Itävallassa on käytössä erilaisia ennaltaehkäiseviä hoitomuotoja, joista on saatu hyviä tuloksia. Riihimäen vankilassa käytetään ns. STOP-ohjelmaa jo rikokseen syyllistyneiden, korkean uusintariskin omaavien henkilöiden hoidossa. Tämän on arvioitu voivan vähentää rikoksen uusintariskiä jopa puoleen. Tutkimustulosten valossa onkin outoa, ettei Suomessa ei ole vielä lähdetty systemaattisesti ennaltaehkäisemään lapsiin kohdistuneita seksuaalirikoksia.

Ottaen huomioon lapsen kohdistuvan seksuaalirikoksen haitat lapsen kehitykselle ja tunne-elämälle, on tällaisia rikoksia ehkäistävä rakentavin keinoin. Tulevaisuudessa jokaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestävän alueen tulisi tarjota pedofiileille suunniteltuja hoitomuotoja, jotka toimisivat seksuaalirikoksia ennaltaehkäisevinä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Tulee huomioida, että pedofilia ei ole sairaus vaan seksuaalinen parafilia. Kuten kaikkialla sosiaali- ja terveydenhuollossa, myös pedofiilien hoidossa, ennaltaehkäisyllä voidaan saada aikaan merkittäviä säästöjä niin inhimillisestä kuin rahallisesta näkökulmasta. Pedofiilille tulee olla tarjolla matalan kynnyksen palveluita, joiden avulla haitallista käytöstä ehkäistään ja rikoksen uusimisen riskiä vähennetään. Pedofiilille on usein myös muita päihde- ja mielenterveyspuolen haasteita, joita tulisi hoitaa samanaikaisesti pedofilian ehkäisyn kanssa.

8. Lapin Keskustanuoret: Elintamosairauksien hoitokäytäntöjä muutettava

Eryteisesti tyyppin 2 diabetesta sairastavien määrä on Suomessa ja koko läntisessä maailmassa kasvanut räjähdysmäisesti 2000-luvulla. Suomessa kakkostyyppin diabeetikkoja on tällä hetkellä noin 300 000, kun vuosituhannen vaihteessa heitä oli 200 000.

Tyyppin 2 diabetes aiheutuu pääsääntöisesti perinnöllisen alttiuden lisäksi lihavuudesta ja liikkumattomuudesta. Hoitona käytetään insuliinipistoshoidoa, tabletteja sekä liikuntaa ja ruokavaliota. Diabeteksesta johtuvien liitännäissairauksien, esimerkiksi munuaisten vajaatoiminta, silmänpohjien rappeutuminen, sydän- ja verisuonitaudit, jopa amputaatioihin johtavat ääreisverenkiertohäiriöt, ehkäisemiseksi, diabeetikkojen toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi sekä elinajanodotteen pitenemiseksi parasta olisi, että tyyppin 2 diabeetikot muuttaisivat elintapojaan terveellisemmiksi, laihtuisivat ja alkaisivat harrastamaan säännöllistä liikuntaa.

Diabeetikoiden lääkkeet kuuluvat pääsääntöisesti KELAn erityiskorvattavuuden piiriin, jolloin valtiolle koituvat kustannukset lasketaan vuosittain kymmenissä ja jopa sadoissa miljoonissa euroissa. Ruokavaliotaan muuttamalla, liikuntaa lisäämällä ja laihtumalla tyyppin 2 diabeteksesta – ja lääketarpeesta - voi päästä kokonaan eroon.

Lapin Keskustanuoret esittävät, että tyyppin 2 diabetesta sairastaville aletaan tarjota lääkereseptien ohella hyvinvointireseptejä. Hyvinvointireseptillä voisi hankkia itselleen esimerkiksi ravitsemusterapeutin, henkilökohtaisen liikuntaneuvojan tai muunlaisen elämäntalvalmentajan, ja saada suoran KELA-korvauksen kustannusten kattamiseen.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittohallitus yhtyy Lapin keskustanuorten huoleen, siitä kuinka tyyppin 2 diabetes on kasvava kansatauti, jota voi luonnehtia elintamosairaudeksi. Aivan kuten Lapin keskustanuoret toteaa kalliiden lääkehoitojen sijasta, hoidossa tulisi keskittyä yhä enemmän potilaan elintapoihin, kuten ruokavalioon ja liikuntaan.

Hyvinvointiresepti olisi oiva konkreettinen vaihtoehto, jolla voitaisiin saada tehokkuutta ja laatua sairauden hoitoon sekä samalla parannettua potilaan elämänlaatua liikunnan ilolla.

9. Lapin Keskustanuoret: SOTE-uudistuksella setvimään hallintorajoja

Vuosien saatossa hallinnollisia rajoja on muovattu ja myllätty uuteen uskoon. Kihlakuntia ei enää ole, läänit ovat yhdistyneet ja lopulta kadonneet kokonaan ja jopa maakuntien rajat ovat eläneet. Tavallinen ihminen on jo vuosia sitten tippunut kärryiltä tässä hallintouudistusten piirileikissä.

Epäselvintä elämä on ollut näiden sisäisten rajojen rajaseuduilla asuvilla ihmisillä. Asiasta riippuen ihmiset ovat joutuneet asioimaan täysin poikkeavissa ilmiansuunnissa olevissa hallintokeskuksissa. SOTE-uudistuksen tuoma suuri mahdollisuus on näiden epäselvyyksien poistaminen. Lapin Keskustanuoret esittävät, että SOTE-alueita pienempien hallinnollisten alueiden tuleekin olla saman SOTE-alueen sisällä, olipa sitten kyse vaalipiireistä, maakunnista tai seutukunnista. Rajojen yhtenäistämällä luodaan pohjaa myös alueellisen itsehallinnon toteuttamiselle.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kansalaisten perusoikeuksia ovat hyvä ja selkeä hallinto. Päättäjien täytyy kyetä muokkaamaan hallintorajat kansalaisten kannalta yhtenäiseen ja politiikkaa sekä valmistelua tukevaan muotoon. Tällöin luonnollista olisi, että myös hallintorajat kulkisivat SOTE-alueiden sisällä. Liittokokous ei kuitenkaan halua, että väliportaan hallintoa tai vaalipiirejä kasvatetaan tarpeettoman isoiksi, jolloin läheisyysperiaate kärsii.

10. Lapin Keskustanuoret: Digipalveluilla laatua ja säästöjä kunnille

Sähköiset palvelut ovat olleet arkipäivää yksityisellä sektorilla jo vuosikymmenen, mutta julkisella sektorilla kehitys on ollut hidasta. Kuntalaisia juoksutetaan palvelupisteille toimittamaan lomakkeita, jotka voisi monessa tapauksessa täyttää myös sähköisesti omalta sohvalta. Työaika tuhrautuu muun muassa papereiden lähettelyyn, lisätietojen kyselyyn ja allekirjoitusten metsästämiseen. Toimiva sähköinen asiointi säästää aikaa oikeiden ongelmien ratkaisemiseen. Onnistunut palvelujen digitalisointi parantaa palvelun saavutettavuutta ja laatua sekä säästää rahaa.

Lapin Keskustanuoret esittävät, että kuntapalveluita on digitalisoitava asteittain, ketterästi kokeillen ja asiakaslähtöisesti yhdessä kuntalaisten kanssa kehittäen. Esimerkiksi luvat, hakemukset ja ilmoitukset voisivat olla ensimmäisiä askelia sähköisiin kuntapalveluihin siirtymisessä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous kuitenkin korostaa, että kuntapalveluiden digitalisointi edellyttää toimivaa laajakaistainfrastruktuuria. On myös tiettyjä henkilökohtaista ohjausta tai moniammatillisuutta vaativia palveluja – kuten esimerkiksi työvoimaneuvonta – joissa on huolehdittava, että asiakas pääsee halutessaan hoitamaan asiaansa toimipisteessä. Digitalisointi ei saa olla tällöin keino säästää asiakaspalvelusta.

Toisaalta liittokokous näkee, että pitkien etäisyyksien alueilla digitalisaation (etäyhteyksien) avulla juurikin erikoispalvelut ovat myös syrjäseutujen ihmisten saatavilla. Tällöin etäyhteyden kautta voidaan antaa jotakin tiettyä asiantuntemusta vaativia henkilökohtaisia palveluja.

Digitalisaation avulla on lisäksi mahdollista osallistaa ihmisiä päätöksentekoon ja kehittää näitä eri osallistumisen muotoja. Liittokokous vaatii, että palveluiden digitalisointi on tehtävä hyvin ja

asiakaslähtöisesti. Liittokokous pitää erityisen hyvänä aloitteen esitystä siitä, että digipalveluita kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Yhteiskehittelystä syntyvät parhaat sosiaaliset ja tekniset innovaatiot.

11. Keski-Suomen Keskustanuoret: Venäjä ei ole uhka

Keski-Suomen Keskustanuoret toivoo malttia venäjäsuhteissa. Suomen ja Venäjän välinen yhteinen raja on mahdollistanut monenlaisen yhteistyön vuosikymmenten ajan maiden välillä ja tätä yhteistyötä pitää vaalia. Meidän on vahvasti pidettävä huoli kansallisista eduistamme ja turvattava toimivat ja hyvät naapurisuhteet.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Suomen ja Venäjän väliset suhteet ovat perustuneet vilkkaisiin talous- ja kauppasuhteisiin, ihmisten välisen arkisen kanssakäymisen edistämiseen ja mutkattomiin kahdenvälisiin suhteisiin. Ne ovat tuoneet molemmille maille paljon hyvää. Rajanaapureiden välillä on jatkossakin sadoittain yhteistyötä vaativia käytännön asioita.

Venäjä ei tällä hetkellä muodosta välitöntä uhkaa Suomelle. Ukrainan tapahtumat ja Venäjän sisäinen epädemokraattinen kehitys ovat kuitenkin herättäneet ansaittua huolta. Suomen ja Venäjän välinen suhde ei muodostu umpiossa, vaan myös kansainvälinen tilanne heijastuu siihen. Venäjän vakaa kehitys ja sitoutuminen kansainvälisiin järjestöihin ja sopimuksiin on myös Suomen kansallinen etu. Tätä Suomi voi osaltaan edistää ylläpitämällä vuoropuhelua vaikeissakin oloissa.

12. Keski-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten tehtävä laaja aluepoliittinen ohjelma

Keskusta ja Keskustanuoret tunnetaan aluepolitiikan aktiivisina puolestapuhujina. Tästä huolimatta laaja aluepoliittinen ohjelma puuttuu. Keskusta ja Keskustanuoret ovat unohtaneet luontaisimman toimintakenttensä – koko Suomen puolustamisen. Tämä puute on korjattava.

Tarvitsemme ohjelman, jossa pureudutaan aluepolitiikan mahdollisuuksiin yrittämisen ja elämisen näkökulmasta. Aluepoliittisen ohjelman on selkeästi määritettävä millaiset elinolosuhteet julkisen sektorin on mahdollistettava asutuskeskuksista haja-asutusalueisiin koko valtakunnan tasolla. Keskustanuorten on huomioitava kaikkien alueiden vahvuudet ja mahdollistettava ohjelmatyön kautta kasvun eväät koko Suomelle. Erityisesti vihreä talous ja ekologinen asuminen on huomioitava. Ilman laajoja investointeja alueisiin aina Hangosta Utsjoelle emme saa Suomea tukevalle kasvu-uralle.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous muistuttaa, että Keskustanuorten periaateohjelmassa ja varsinkin valmisteilla olevassa Vihreän talouden ohjelmassa on jo huomioitu huomattavasti aluepolitiikkaa sekä aloitteen mainitsemaa vihreän taloutta ja ekologista asumista.

Liittokokous pitää tärkeänä, että aloitteessa nostetaan keskusteluun julkisen sektorin mahdollistama palvelutaso koko maan laajuisesti. Julkisen talouden säästöpainne ja kuntien valtionosuuksien leikkaukset edellyttävät myös Keskustanuorilta keskustelua palveluiden priorisoinnista. Liittokokous korostaa, että alueiden vahvuudet kasvumahdollisuudet ovat mahdollisuuksia koko Suomelle. Alueiden eriarvoistuminen ja näivettyminen tarkoittaisivat näiden mahdollisuuksien laiminlyömistä. Koko maan vahvuuksien hyödyntäminen ja valjastaminen palvelee parhaiten Suomen menestystä.

Liittokokous esittää, että eduskuntavaaleja 2015 varten jokainen piiri valmistelee oman alueensa ohjelman maakunnallisena. Aluekohtaisessa ohjelmassa piiri tai piirit määrittelevät tavoitteet sekä tarpeet omalle

maakunnalleen. Liitto kokoaa alueohjelmat ja luo näistä aluepoliittisen ohjelman, jossa jokainen maakunta huomioidaan.

13. Keski-Suomen Keskustanuoret: Nuorille asiantuntijapaikat lautakuntiin

Keski-Suomen Keskustanuoret vaativat nuorille lakisääteiset asiantuntijapaikat kunnallisiin lautakuntiin. Nuorisolain pykälässä kahdeksan sanotaan: ”Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.”

Monessa kunnassa toimii nuorisovaltuusto, mutta todellinen nuorten kuuleminen ei yleensä toteudu. Siksi nuorille on myönnettävä lautakuntiin edustuspaikat. Nuorten on saatava läsnäolo- ja puheoikeus kaikkiin lautakuntien kokouksiin, ei vain silloin, kun käsiteltävä asia on erikseen määritelty nuoria koskevaksi. Näin nuoret saavat todellisen vaikuttamisen kanavan asioiden valmisteluun näennäisten vaikut ja esilletuomiseen.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorten pitkäaikaisen toiminnan tavoitteeksi on strategiassa 2010-2020 kirjattu, että ”Keskustanuoret kasvattaa vaikuttamaan.” Keskustanuorten tulee kaikessa toiminnassaan tukea nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kaikilla yhteiskunnan sektoreilla.

Aivan kuten Keski-Suomen keskustanuoret toteaa lakiimme on kirjattu pykälä nuorten osallisuudesta päätöksentekoon: ”Nuorisolain 8 § sanotaan, että nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa ja heillä tulee olla mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn.” Tämä kirjaus kuitenkin koskee vain alle 18-vuotiaita nuoria, sillä heidät voidaan lukea alakäisinä erillisryhmäksi, joka tarvitsee oman väylänsä vaikuttaa. Yli 18-vuotiaat nuoret ovat vaalikelpoisia osallistumaan valtakunnallisiin vaaleihin täysvaltaisina kansalaisina.

Muutamit kunnat ovat edelläkävijöitä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantajina. Esimerkiksi Tampereella nuorisofoorumin edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus kuudessa eri lauta- ja johtokunnassa sekä kaupunginvaltuuston kokouksissa. Nuorten osallistuminen päätöksentekoon on sementoitu Tampereella pormestarin päätöksellä ”Tampereella lapsinäkökulma otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa (Tampereen kaupunki, pormestarin pysyvääismääräys 30.4.2008).”

Liittokokous yhtyy Keski-Suomen keskustanuorten aloitteeseen kuitenkin rajaten nuori –käsitteen tässä yhteydessä koskemaan alle 18-vuotiaita. Täysi-ikäisiä nuoria Keskustanuoret kannustavat liittymään poliittisten nuorisjärjestöjen kattavaan toimintaan ja hyödyntämään niiden tarjoamia vaikuttamisen väyliä. Poliittisten nuorisjärjestöjen toiminta tukee myös alle 18-vuotiaiden nuorten yhteiskunnallisia pyrkimyksiä ja auttavat laajentamaan käsitystä yhteiskunnallisesta toiminnasta oman nuorisoryhmän ulkopuolella.

14. Uudenmaan Keskustanuoret: Turha populismi kitkettävä Suomesta

Uudenmaan Keskustanuoret tahtovat kitkeä populismin rikkaruohon maastamme. Populismi pyrkii saavuttamaan kansansuosiota liian pitkälle yksinkertaistetulla kuvalla asiantilasta. Populismi ei kannusta pohtimaan asioiden eri puolia, vaan syöttää kansalle vahvan vaikuttajan mielipiteen asiasta. Se johtaa ns. äänekkäiden demokratiaan, eli siihen, että yhden henkilön mielipiteet saavat turhan paljon tilaa. Poliittisen vaikuttajan tulisi pyrkiä ottamaan huomioon myös toisten mielipiteitä, ei täyttämään koko tilaa omillaan. Yhteisöissä on annettava tilaa alhaalta nouseville perustelluille näkemyksille.

Yhteiskunnallisen tiedon puute on kuin rikkaruohojen lannoittamista, mikä antaa kasvualaa populismille. Uudenmaan Keskustanuoret vaatii, että populistisiin ja jopa rasistisiin puheisiin tulee voida puuttua nykyistä voimakkaammin ja Keskustanuorten tarjota jäsenilleen välineitä siihen puuttumiseen.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Keskustalaisuuden ytimessä on itsekasvatus eli itsensä jatkuva sivistäminen. Tärkeä osa sivistymistä on erilaisten näkemysten ymmärtäminen ja erilaisuuden kohtaaminen. Keskustanuoret pyrkii kasvatusjärjestönä edistämään jäsentensä kasvua aktiiviseksi ja sivistyneiksi kansalaisiksi, joihin ei populismi pure.

15. Uudenmaan Keskustanuoret: Nuorten syrjäytymiseen puututtava kovemmalla kädellä

Uudenmaan Keskustanuoret ovat huolissaan nuorten syrjäytymisestä. Yli 10 000 nuorta on pudonnut yhteiskunnan eri turvaverkkojen väliin. Syitä ovat muun muassa nuorten mielenterveysongelmat, oppimisvaikeudet ja nuorisotyöttömyys.

Uudenmaan Keskustanuoret tahtovat lisätä oppilashuollon resursseja oppilaitoksissa, mikä mahdollistaa esimerkiksi puuttumisen kiusaamiseen, oppilaiden/opiskelijoiden tukemisen heille vaikeissa oppisisällöissä sekä mielenterveysongelmien varhaisemman tunnistamisen. Tahdomme myös selkeitä keinoja nuorten työllisyyden lisäämiseen tekemällä nuoren työvoiman palkkaamisesta entistä houkuttelevampaa työnantajalle. Sanssi-kortit eivät saa jäädä vain hetkellisiksi kokeiluiksi eikä Nuorisotakuu yhden hallituskauden (alibudjetoiduksi) projektiksi!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen tulee lisätä resursseja ja nuorisotakuun työkaluja tulee kehittää entisestään. 1.8.2014 uusi oppilashuoltolaki astui voimaan ja laki edellyttää, että jokainen oppilas pääsee halutessaan psykologille. Pakolliset psykologikäynnit heikentävät avun tarvitsijoiden asemaa. Kouluissa pääpaino on yhä perinteisessä opetusmenetelmässä, jossa oppilaat istuvat pulpeteissaan ja tekevät tehtäviään opettajan johtaessa tuntia. Opetuksen tulisi vahvistaa oppilaiden tiimityöskentelytaitoja sekä kehittää heidän vuorovaikutustaitojaan. Tiimityöskentely auttaa löytämään omia vahvuuksia ja heikkouksia.

16. Uudenmaan Keskustanuoret: Reilun kaupan prostituutio

Uudenmaan Keskustanuoret esittävät, että seksin myynnille tulisi asettaa reilut pelisäännöt. Yleiskriminalisoinnin sijaan tulisi pohtia, kuinka seksityöläisten oloja pystyttäisiin parantamaan. Prostituutio ei kriminalisoinnin myötä tule katoamaan mihinkään, vaan se muuttaisi toimintaympäristöä eli siirtäisi toiminnan pois julkisilta paikoilta yksityisiin tiloihin. Kun seksin myynti siirtyisi pois näkyvistä, seksityöläisten turvallisuus kärsisi merkittävästi. Ei myöskään ole olemassa riittävää näyttöä siitä, että kriminalisointi vähentäisi ihmiskauppaa.

Norjassa seksin oston täyskielto tuli voimaan vuonna 2009. Tänä vuonna julkaistussa lakiarviossa todetaan, että seksityöläisten asema on heikentynyt lakimuutoksen myötä. On ilmennyt merkkejä, joiden mukaan luottamus seksityöläisten ja viranomaisten välillä on heikentynyt. Arvioon osallistuneet tukipalveluita tarjoavat järjestöt ovat todenneet, ettei prostituution määrän muutoksesta voida olla varmoja. Uudenmaan Keskustanuoret ehdottavatkin, että jokainen seksityöläinen oikeutettaisiin omaan y-tunnukseen. Tämä parantaisi heidän asemaansa ja siten myös turvallisuutta. Tällä tavoin heidät saataisiin

myös verotuksen piiriin. Lisäksi tulisi kehittää toimia, joilla heidän terveyttään saataisiin valvottua. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi työterveydenhuollossa tehtävät säännölliset tutkimukset, joissa seurattaisiin fyysisen terveyden lisäksi myös psyykkistä terveyttä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous yhtyy aloitteeseen sillä huomautuksella, että seksityöläinen on jo nyt velvoitettu maksamaan veroja ja näin ollen hankkimaan y-tunnuksen ja toiminimen. Koska alaan liittyy niin paljon muita ongelmia, verotuloja sieltä harvoin saadaan. Prostituutioon liittyviä negatiivisia ilmiöitä on ehkäistävä muillakin keinoilla kuin rikoslain muuttamisella. Vaikka ihminen tekee jotain näennäisesti omasta tahdostaan, ei se aina tarkoita, että kyseessä olisi todellinen vapaavalintaisuus. Esimerkiksi Suomessa thaihieronta-liikkeissä prostituoituna työskentelevät naiset ovat usein saaneet tietää vasta maahan saavuttuaan, että heidän on työskenneltävä myös prostituoituna. Virallisesti he ovat yleensä rekisteröityneet kosmetologi- tai hierojayrittäjiksi, mutta he tekevät myös seksityötä. Vieraassa maassa, kielitaidottomana, ilman tukiverkostoa ja ilman tietoa omista oikeuksista on hyvin vaikeaa päästä pakoon tällaisesta riippuvaisuustilanteesta.

Seksin myyminen ei Suomessa ole kiellettyä nyky-lainsäädännössä, kuten ei sen ostaminenkaan. Parittaminen sen sijaan on perinteisesti ollut kiellettyä. Jo Ruotsin vuoden 1734 rikoslaissa parittaminen on ollut kielletty. Parittamispykälä ei kuitenkaan ainoastaan suojele ihmiskaupan uhreja, vaan aiheuttaa heille myös ongelmia, sillä lain mukaan esimerkiksi asunnon vuokraaminen prostituoidulle on kiellettyä, jos hän ottaa asiakkaita vastaan kotonaan. Seksinmyynti ilmoitusten julkaiseminen on myös paritusta, joten kaikki tiedonvälitys kulkee enemmän ja vähemmän hämäriä reittejä pitkin. Parituslainsäädännön takia seksin ostaminen on käytännössä laillista ainoastaan prostituoidun omistamassa kiinteistössä tai ostajan kotona, sillä asunnon vuokraaminen, liiketilan vuokraaminen tai hotellihuoneen antaminen ovat kaikki laskettavissa paritukseksi. Seksityötä tekevät eivät ole lain edessä samassa asemassa kuin muuta työtä tekevät, sillä esimerkiksi sopimuksella seksin ostosta ei ole lain tuomaa suojaa. Näin ollen prostituoitu ei voi karhuta saamatta jääneitä palkkioitaan.

Prostituutio on erittäin naisvaltainen ala. 90% seksityötä tekevästä on naisia ja 10% miehiä tai muita sukupuolia. Prostituutio linkittyy hyvin vahvasti ihmiskauppaan, joka on hyvin sukupuolittunut rikollisuuden muoto. EU:n alueella ihmiskaupan uhreista 74% on naisia ja tyttäjä, kun taas ihmiskaupasta epäillyistä 75% on miehiä. Turvattomassa asemassa olevat ihmiskaupan uhrit voivat myös itse saada paritussyytteen, kun heidät on saatu manipuloitua toimimaan mukana. Esimerkiksi kahden prostituoidun tekemä yhteistyö lasketaan paritukseksi. Lisäksi ihmiskaupan uhri voi pelätä vaikkapa perheensä puolesta ja suostua siksi toimimaan parittajien tahdon mukaisesti.

Työelämä – ja tasa-arvovaliokunnan mietinnössä vuodelta 2010 todetaan seuraavasti: ”Myös omasta suostumuksesta prostituutioon tullut henkilö voi olla ihmiskaupan uhri, jos hänen tosiasialliset mahdollisuutensa irrottautua prostituutiotoiminnasta ovat heikot esimerkiksi turvattoman tilan tai riippuvaisen aseman, paritustoiminnan olosuhteiden taikka häneen kohdistuvan väkivallan tai väkivallan uhan johdosta.” Prostituution dekriminialisointi ei tarkoittaisi bordellien perustamista, vaan sitä että seksityötä tekevät olisivat samassa asemassa muiden työtä tekevien kanssa. Tilanne, jossa seksityötä tekevät olisivat normaalin työlainsäädännön ja työterveyshuollon piirissä ja jossa alalla työskentelisi vain ja ainoastaan siihen vapaaehtoisesti ryhtyneitä, olisi ihanteellinen.

Ostokieltoa muissa Pohjoismaissa on perusteltu sillä, että asenneilmapiirin muuttuessa kielteisemmäksi kysyntä vähenisi, ja tätä kautta myös ihmiskaupan uhrien hyväksikäyttö vähenisi. Ostokielloilla on ollut Norjassa ja Ruotsissa kuitenkin kielteisiä vaikutuksia, sillä se on vaikeuttanut ennestäänkin heikossa asemassa olevien prostituoitujen asemaa. Asiantilan parantamisessa ainoa rooli ei ole rikoslain pykälien muuttamisella, eikä siihen ole mitään yksinkertaisia, suoraviivaisia ratkaisuja. Tarvitaan sosiaalipoliittisia toimia, jotta alalle ei tarvitsisi ajautua tai joutua välillisesti pakon sanelemana. Jokaiselle

alalla työskentelevälle pitäisi olla selvää, että hänellä on muitakin mahdollisuuksia ja yhteiskunnan turvaverkot tukena samalla tavalla kuin muillakin ihmisillä.

17. Uudenmaan Keskustanuoret: Kiusaaminen on liian kallista yhteiskunnalle

Viime aikoina on ansiokkaasti käynnistetty pilottihankkeita koulukiusaamisen kitkemiseksi. Tämä suuntaus on erinomainen ja sitä tulee jatkaa. On kuitenkin todettava, että myös kiusaaminen työpaikoilla ja viranomaistoimissa aiheuttaa vuosittain huomattavia yhteiskunnallisia kustannuksia, työelämässä mm. poissaolojen ja irtisanoutumisten muodossa. Lisäksi viranomaisten taholta henkilön toisinaan annetaan ymmärtää kuuluvan alempaan kastiin. Tämä on omiaan passivoimaan apua hakemaan tullutta henkilöä. Uudenmaan Keskustanuoret vaatii, että on perustettava *Ilmianna kiusaaja*-hanke, jolloin asiaan voidaan puuttua ja ohjata kohtelua oikeaan suuntaan. Aina kiusaaja ei edes tajua kiusaavansa. Vastuuseen kiusaamisesta on saatava kiusaaja niin koulussa kuin työpaikallakin. On pyrittävä eroon järjestelmästä, jossa kiusattu joutuu lähtemään. Mikäli kiusaaminen olisi yleisesti käytössä oleva yksiselitteinen irtisanomisperuste, toimisi asia varmasti pelotteena kiusaajia kohtaan. Työnantajat, jotka rikkovat valvontavelvoitettaan, eivätkä anna varoituksia ja irtisano todistetusti kiusaavia henkilöitä on voitava tuomita sakkoon osallisena kiusaamiseen.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kiusaamisen esiintymiseen työpaikoilla on puututtava tiukasti. Koulu ei ole ainoa paikka, jossa kiusaamista tapahtuu. Lasten ja nuorten käytös heijastelee aikuisten käytöstä ja asenteita muita ihmisiä kohtaan.

Työnantajat nykyiset oikeudet puuttua kiusaajan toimiin ovat rajalliset ja selkeissä kiusaamistapauksissa kiusaaminen ei toimi irtisanomisperusteena. Työnantajille on annettava lisää mahdollisuuksia puuttua kiusaajien toimintaa, tarpeen vaatiessa myös tekemällä kiusaamisesta hyväksyttävä irtisanomisperuste.

18. Uudenmaan Keskustanuoret: Kaikilla oltava samat mahdollisuudet koulutukseen

Suomalainen yhteiskunta perustuu kaikkien tasa-arvoiseen kohteluun ja oikeuteen saada koulutusta. Suomessa on perinteisesti voinut valmistua korkeakoulusta tai yliopistosta, vaikka vanhemmat eivät ole kuuluneet korkeimpaan yhteiskuntaluokkaan. Pohja tälle rakennetaan jo peruskoulussa.

Uudenmaan Keskustanuorten mielestä peruskoulun tehtäviä ja suoritteita ei voida vaatia suorittamaan maksullisilla välineillä, vaan kaikkien tehtävien tulee olla tehtävissä ilmaiseksi toimitetuilla välineillä. Ei pitäisi voida eriarvoistaa ihmisiä koulussa perheen yhteiskunnallisen aseman perusteella. Uudenmaan Keskustanuoret huomauttaa, että kaikilla perheillä ei ole varaa hankkia lapsilleen esimerkiksi älypuhelimia tai tabletteja, joten jos sellaisen käyttöä edellytetään koulussa, tulee koulutuksen järjestäjän tarjota mahdollisuus sellaisen käyttöön.

Suomessa pitää jatkossakin kaikilla olla yhtäläinen ja tasavertainen mahdollisuus kouluttautua omia kykyjään vastaavaan koulutukseen ilman suuria summia rahaa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

On äärimmäisen tärkeää, että koulu pysyy kehityksessä muun yhteiskunnan mukana ja jopa sen edellä. Siksi on välttämätöntä, että koulussa opetetaan käyttämään tieto- ja viestintätekniikkaa, jotta uusimpia teknisiä laitteita osattaisiin käyttää muuhunkin kuin mobiilipelien pelaamiseen. Kukaan ei saa jäädä opetuksen ulkopuolelle, joten koulujen on saatava resursseja laitteiden hankkimiseen opetuskäyttöön. Kustannuksia

voidaan kompensoida vähentämällä painettujen koulukirjojen käyttöä, kuten monessa koulussa jo tehdäänkin.

19. Uudenmaan Keskustanuoret: Tapahtumien järjestyksenvalvontavaatimuksia helpotettava

Uudenmaan Keskustanuoret vaativat tapahtumien järjestyksenvalvontaa koskeviin vaatimuksiin helpotuksia. Nykytilanne ajaa useat tapahtumien järjestäjät ostamaan järjestyksenvalvonnan palveluna ulkopuoliselta. Erityisen suuria haasteita tämä tuottaa tapahtumille, jotka vaativat suurta määrää järjestyksenvalvoja kokoonsa nähden. Tällaisia ovat esimerkiksi laajalla alueella tapahtuvat tilaisuudet. Tämän kaltaisissa tapahtumissa järjestyksenvalvonta muodostaa aivan liian suuren osan budjetista. Uudenmaan Keskustanuoret esittävät, että vaatimuksia muutetaan niin, että tapahtumissa olisi nimetty, jokaista sopivan kokoiseksi määriteltyä aluetta kohti yksi vastuullinen henkilö järjestyksenvalvontaan, ja lopuille toimijoille otettaisiin käyttöön kevennetty ilmoitusmenettely, jolloin heiltä ei vaadittaisi nykyisenlaista JV-korttia, vaan sen sijaan riittäisi perehdytys järjestäjän toimesta.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Järjestyksenvalvonnan ensisijainen tarkoitus on turvata tapahtumaan osallistuvien sekä sivullisten turvallisuus sekä estää rikoksia ja onnettomuuksia. Vähentämällä järjestyksenvalvojen määrää sekä yleisön turvallisuus sekä järjestyksenvalvojen työturvallisuus vaarantuu. Keskustanuoret katsoo, ettei tapahtumien yleisön turvallisuutta pidä vaarantaa ja muistuttaa mahdollisuudesta käyttää tilapäisiä järjestyksenvalvoja, jotka voidaan asettaa poliisin toimesta yhteen tilaisuuteen ilman jv-korttia.

Tätä menettelyä käytetään jo suurissa tapahtumissa ja menettelyä kustuaan "tilapäiseksi järjestyksenvalvojaksi". Tällöin järjestyksenvalvojalta ei vaadita järjestyksenvalvojan koulutusta, mutta hänet tulee asettaa etukäteen tilapäiseksi järjestyksenvalvojaksi ja hänen tulee toimia henkilön kanssa, jolla on järjestyksenvalvojan koulutus suoritettuna. Ongelma on kuitenkin, että tilapäisen järjestyksenvalvojan voidaan asettaa vain kokoontumislain mukaisiin tapahtumiin.

20. Uudenmaan Keskustanuoret: Malmin lentokenttä säilytettävä

Uudenmaan Keskustanuoret vaativat, että Malmin lentokentän tuhoaminen perutaan. Lentokenttä on osa suomalaista kulttuurihistoriaa ja se onkin osa valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen listaa. Se on kokonaisuudessaan listattu myös kahdesti World Monuments Fundin 100 uhanalaisimman kulttuurikohteen listalle, sillä se on yksi maailman parhaiten ennen toista maailmansotaa rakennetuista lentokenttäkokonaisuuksista. Suomi on myös allekirjoittanut UNESCO:n julkilausuman kulttuuriperinnön tietoista tuhoamista vastaan, joten suunnitelmat, joiden mukaan alueelle rakennettaisiin asunnot 20 000 asukkaalle, tuntuvat tässä valossa äärimmäisen kummallisilta. Ja vaikka lentokenttä on ollut käytössä jo lähes 80 vuotta, se ei ole luontoa haitannut, sillä alueella pesii kolme lintulajia, jotka on luokiteltu silmälläpidettäväksi ja on ainoa paikka Helsingissä, jossa muun muassa isokuovia tavataan.

Malmin lentokenttä on yksi Suomen toiseksi vilkkain lentokenttä yli 36 000 lentosuoritteellaan, vaikka siellä ei ole ollenkaan säännöllistä reittiliikennettä. Se on myös Suomen suurin lentäjien koulutuskeskus ja kaksi kolmesta ammattilentäjästä koulutetaan siellä. Tuntuukin käsittämättömältä, ettei näin laajalle lentotoiminnalle ole osoitettu yhtään toimivaa korvaavaa paikkaa. Puheet siitä, että toiminta siirrettäisiin Vihdin ja Hyvinkään kentille voidaan haudata välittömästi, sillä kummatkin ovat valvomattomia ja näin ollen äärimmäisen riskialttiita näin mittavalle toiminnalle. Myös Helsinki-Vantaa on huono vaihtoehto, sillä ennusteiden mukaan Suomen lentoliikenne kasvaa jopa 70 prosenttia tulevien 20 vuoden aikana. Lähin kevyemmän tilauslentoihin soveltuva aikatauluista vapaa kenttä on Turussa, eikä se pysty mitenkään palvelemaan pääkaupunkiseudun liike-elämää bisneslentojen osalta.

Uudenmaan Keskustanuoret esittävätkin, että lentokentän lakkauttamisen sijaan sitä aletaan kehittää kuten esimerkiksi Tukholmassa sijaitsevaa Bromman lentokenttää. Tällä tavoin Suomi pystyy vastaamaan lähialueilla kasvaneeseen kilpailuun kansainvälisen lentoliikenteen solmukohtana ja Helsinki-Vantaa pitämään hallussa nykyisen asemansa Pohjoismaiden johtavana lentoasemana. Jos tämä asema menetetään, on se merkittävä takaisku Suomen talouselämälle.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Malmin lentokentän säilyttäminen on ilmailualan ja koko Suomen asukkaiden etu. Lentokentän toiminnan siirtäminen toiseen paikkakuntaan ei edesauta sen ylläpitämää kulttuuriperintöä tai toimintaa esimerkiksi lentäjien kouluttajana. Malmin lentokentän säilyttämisen puolesta on tehty kuntalaisaloite ja TNS Gallupin teettämän kyselyn mukaan 67 % helsinkiläisistä puoltaa lentokentän säilyttämistä.

21. Uudenmaan Keskustanuoret: Yksinelävät politiikan keskiöön

Yksinelävien määrä Suomessa on lisääntynyt vuodesta toiseen. Vuoden 2013 lopussa yhden hengen asuntokuntia oli Suomessa 42%, ja suurissa kaupungeissa luvut ovat paljon suurempia. Silti yksineläviä ei huomioida päätöksenteossa, vaikka heidän ongelmansa liittyvät lähes kaikkiin politiikan lohkoihin ja Suomessa nuoret muuttavat verrattain varhain omilleen.

Kun puhutaan yksinelävistä, tulisi muistaa, että joillekin yksin eläminen on tietoinen valinta eikä synonyymi yksinäisyydelle. Silti vielä 2010-luvun Suomessa perheettömyyttään joutuu selittelemään. Perheellisiä ja yksineläviä ei pitäisi asettaa vastakkain, eikä se, että asiasta puhutaan, ole perinteisestä keskustalaisesta perhepolitiikasta pois. Poliitikassa vallitsee hiljainen totuus, että yksineläjäyttään ei kannata markkinoida, mutta perheellisyydellä sen sijaan saa ja pitää ratsastaa. Uudenmaan Keskustanuoret haluaa nostaa yksineläjät myös Keskustanuorten politiikan keskiöön ja yhtä arvokkaiksi kuin perheellisetkin. Suurimmat ongelmat yksineläjillä liittyvät köyhyyteen ja asumiseen. Toimeentulotukea saaneista kotitalouksista yksinasuvien osuus oli 72 % jo vuonna 2012. Yksinasuvien köyhyys oli toiseksi suurinta Suomessa heti Bulgarian jälkeen. Pääkaupunkiseudulla asuvan pariskunnan euro on yksinelävän 23 senttiä ja ero yksiöiden ja kaksioiden neliöhinnoinnissa keskimäärin yli 1 300 euroa neliöltä. Myös yksiöiden vuokrat ovat suhteessa suurempia asuntoja kalliimmat. Pelkästään näiden lukujen valossa Uudenmaan Keskustanuoret vaatii liittoa yksineläjien asialle!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Merkittävä osa suomalaisista asuu yksin ja tämän tulisi näkyä politiikanteossa enemmän. Yksinasuvien elämäntilanne tulisi huomioida aikaisempaa paremmin esimerkiksi asumis- ja veropolitiikassa sekä sosiaaliturvajärjestelmän uudistamisessa. Yksinasuvien elämästä ja arjen problematiikasta on saatava lisää tutkimustietoa ennaltaehkäisevien toimien ja politiikan suunnittelun tueksi.

22. Uudenmaan Keskustanuoret: Kuntien perheväkivallan vastaiseen työhön systemaattisuutta

Lähisuhde- ja perheväkivalta on ilmiönä laaja: se voi olla fyysistä, henkistä, seksuaalista, omaisuuteen kohdistuvaa tai taloudellista väkivaltaa tai sillä uhkaamista. Huomattavaa on, että lähisuhde- ja perheväkivaltaa voi esiintyä missä tahansa perheessä kulttuurista, koulutuksesta, sosiaalisesta asemasta tai varallisuudesta riippumatta. Väkivallasta puhuminen ja sen näkyväksi tekeminen on yksi keino ehkäistä väkivaltaa. Varsinkin kunnissa tarvittaisiin enemmän poikkisektorillista yhteistyötä tilanteiden tunnistamiseksi.

Espoon kaupunki on hyvä esimerkki siitä, miten kunta voi suhtautua perheväkivaltaan systemaattisesti. Kaupungilla on jo vuosikaudet sitouduttu ilmiön ehkäisyyn toimintaohjelmatasoisesti ja ehkäisytyö on osa turvallisuussuunnittelua –vain muutamia toimenpiteitä mainitaksemme. Perhe- ja lähisuhdeväkivalta on ilmiö, joka koskettaa jokaista kuntaa, pienintä ja syrjäisintäkin kolkkaa. Uudenmaan Keskustanuorten mielestä kuntien pitäisi luoda työhön selkeät rakenteet ja kiristystä taloudellisesta tilanteesta huolimatta resursoida ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin riittävästi, jotta korjaaviin toimenpiteisiin ei mene myöhemmin kymmenkertaista summaa. THL:llä on olemassa valmiit ohjeetkin tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi, joten tiedon puutteesta asia ei voi olla kiinni.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme aloitteen esiin nostamaan huomioon lähisuhde- ja perheväkivallan monimuotoisuudesta. Huomioitavaa on myös että väkivallan kohde voi olla kuka tahansa, välittämättä henkilön sukupuolesta tai sukupuolivoolista. Ennaltaehkäisevätoiminta on aina kannatettavaa ja sen tehokastoiminta vaatii useiden viranomaisten saumatonta yhteistyötä. Näemme että panostukset viranomaisyhteistyön parantamiseen ovat yksi tehokaskeino erityisesti tunnistamiseen, toimenpideohjeiden sekä jaettujen käytäntöjen lisäksi.

23. Keskustanuorten Vantaan osasto: Huviveneet veronalaisiksi

Keskustanuorten Vantaan osasto esittää, että huviveneiltä, jotka on velvollisuus rekisteröidä vesikulkuneuvorekisteriin, ryhdytään perimään samankaltaista veroa kuin ajoneuvovero. Vero olisi ajoneuvoveron tavoin päästöperusteinen. Vaikka saatava verotulo olisikin melko pieni, on verotus suuremmalta osin ympäristöteko, jolla annettaisiin selkeä viesti, että ympäristöarvot on muistettava myös veneellä liikuttaessa.

Venerekisterissä on tällä hetkellä noin 200 000 kulkuneuvoa, joista noin 180 000 on moottoriveneitä. Moottoriveneet saastuttavat ilmaa samalla tavalla kuin autot, joten on erikoista, ettei niitä veroteta samalla tavalla. Toki niiden käyttö on pienempää kuin autoilla, mutta joutuuhan harrasteautoistakin maksamaan ajoneuvoveron (pl. museorekisterissä olevat). On myös muistettava, että huviveneillä on vaikutusta vesistöjen ja rantojen hyvinvoinnille.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Veneily on kausittaista ja siitä saatavat verotulot ovat vähäisiä sekä järjestelmää on vaikeaa valvoa. Huviveneistä pitäisi luoda rekisteri niistä yksilöistä, joihin vero kohdistuisi ja kuka siitä huviveneestä on verovelvollinen. Veneilijöille tulee joka tapauksessa jo veroja maksettavaksi polttoaineesta ettei se ilmaistakaan ole. Näiden seikkojen valossa liittokokous kokee, ettei ole perusteltua säätää huviveneitä veronalaisiksi.

Liittokokous näkee, että mieluummin kannustetaan veneilijöitä muilla tavoin ottamaan vastuuta veneilystä huomioimalla ympäristöä eri tavoin. Venettä pestäessä veneilijä voisi käyttää myrkyttömiä suojamaaleja. Veneilijä voi vähentää veneilyn tuomia haittoja välttämällä pohjan pöllyttämistä sekä keräämällä kaikki roskansa talteen ja ylläpitämällä venettä, jotta se olisi kunnossa mennessään vesille eikä päästäisi mitään ylimääräistä haitta-aineksia veteen.

24. Pirkanmaan Keskustanuoret: Kansanopistojen toiminnan jatkuvuus turvattava

Pirkanmaan Keskustanuoret ovat huolissaan kansanopistojen tulevaisuudesta. Valtion myöntämiä määrärahoja on jatkuvasti leikattu, minkä johdosta yt-neuvottelut, yhdistymishankkeet ja kilpailu kansanopistojen välillä ovat lisääntyneet. Kansanopistojen rahoitus perustuu kasvuun: mitä enemmän

opetusta, sitä enemmän rahoitusta valtiolta. Tämän kilpailumallin johdosta kansanopistoille jää entistä pienempi siivu rahaa käytettäväksi, mikä taas on johtanut opiskelijoiden opintomaksujen kasvamiseen. Malli sotii kansanopistojen periaatteita vastaan. Samanaikaisesti kun puhutaan nuorten syrjäytymisestä ja nuorisotakuusta, on leikattu merkittävästi näistä oppilaitoksista, jotka monille tarjoavat ainoana mahdollisena vaihtoehtona mielekästä tekemistä ja miettimisaikaa, kun opiskelu- tai työpaikkaa ei ole löytynyt.

Eri puolella Suomea toimivien 88 kansanopiston rooli suomalaisessa koulutuskentässä on merkittävä: yli 100 000 opiskelijaa käyttää vuosittain niiden palveluja ja ne tarjoavat monipuolisesti opetusta aina kymppiluokista avoimen yliopiston opintoihin ja maahanmuuttajille suunnattuihin kursseihin. Ne ovat monille nuorille ja vanhemmillekin opiskelijoille tärkeä paikka kasvaa, oppia, itsenäistyä ja toteuttaa itseään.

Pirkanmaan Keskustanuoret esittävät Keskustanuorten liittokokoukselle, että kansanopistojen kilpailuun perustuva rahoitusmalli uusittaisiin siten, että niiden toiminnan tulevaisuus turvataan. Opistojen tulee jatkossakin pystyä antamaan opetusta edullisesti, myös kaikkein vähävaraisimmille, eikä joutua nostamaan opintomaksujaan. Kansanopistoissa opiskelevien pitää vastaisuudessakin kuulua KELA:n myöntämän opintotuen piiriin. Maanlaajuisesta opistoverkosta tulee pitää kiinni.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kansanopistot ovat merkittävä osa suomalaista opetusjärjestelmää. Jokaiselle nuorelle tulee löytyä paikka yläasteen jälkeen. Kansanopistojen karsiminen, tai koulutuksen merkittävä kallistuminen, tulisi johtamaan yhä useampaan nuoreen järjestelmän ulkopuolella ja syrjäytymisvaarassa.

25. Pirkanmaan Keskustanuoret: Suomen katkaistava asekauppa Israelin kanssa

Pirkanmaan Keskustanuoret vaatii Suomen valtiota lopettamaan asekaupat Israelin kanssa siten, ettei Suomi osta Israelissa suunniteltuja ja valmistettuja aseiteollisuuden materiaaleja eikä myöskään myy oman aseiteollisuutensa tuotteita Israelin valtiolle. Suomen tulisi lisäksi purkaa jo tehdyt asehankintojen optiosopimukset Israelin kanssa.

Israelin asemyynnin laajuus on huomattavan suurta, sillä Israel oli esimerkiksi vuonna 2013 maailman kahdeksanneksi suurin aseidenviejämaa (SIPRI & CRS-lähteet). Suomen on tiedostettava Israelin asevoimien ja maan aseiteollisuuden vahva linkittyminen toisiinsa. Kannattamalla Israelin aseiteollisuutta Suomi mahdollistaa Israelin valtiontalouden vahvistumisen kautta Israel-Gaza –kriisin pitkittymisen.

Vuodesta 1987 jatkunut konflikti palestiinalaisten kanssa voi rauhoittua vain, jos Israelin valtio pakotetaan tekemään sisäpoliittisia muutoksia. Suomen on kannatettava kansainvälisen yhteisön roolin vahvistamista Israel-Gaza –kriisin ratkaisemiseksi. Yhtenä painostuksen muotona Suomen on boikotoitava Israelin valtion tuotantotaloutta, alkaen aseiteollisuuden boikotista. Päätös olisi erityisen ajankohtainen nyt, kun Suomi harkitsee jatkohankintojen tekemistä vuonna 2013 ostettujen naamiotumisjärjestelmien täydentämiseksi.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liittokokous tunnustaa aloitteessa esitetyn huolen Suomen asehankintojen ja Israelin valtion toimien välisestä yhteydestä. Aloitteen hyväksyminen vaikeuttaisi kuitenkin merkittävästi Suomen puolustuskyvyn kannalta tarpeellisen hankintojen tekemistä.

Suurin osa Suomen asehankinnoista tehdään Yhdysvalloista, Ranskasta ja muista EU-maista. Monien saksalaisten, sveitsiläisten tai tanskalaisten yritysten taustalla on kuitenkin israelilaista teknologiaa tai

alihankkijoita. Täysi Israelin aseteollisuuden boikotti rajaisi suuren joukon alan yrityksiä hankintojen kilpailutuksen ulkopuolelle. Satojen miljoonien eurojen hankintoja tehtäessä on tärkeää, että vaihtoehtoina on useita laadukkaita ja kustannustehokkaita toimittajia. Esimerkiksi jalkaväkimiinoista luopuminen Ottawan sopimuksen myötä on pakottanut etsimään korvaavaa suorituskykyä. Liittokokous kuitenkin kehottaa huomioimaan yritysten yhteydet ja taustat hankintapäätöksiä tehtäessä.

Palestiinan konfliktin taustalla on paljon laajempia ja syvempiä tekijöitä kuin Israelin taloudellinen hyöty. Siten maan talouden heikentyminen boikotoinnin kautta tuskin edistäisi merkittävästi konfliktin rauhanomaista ratkaisua. Keskustanuoret pitävät jatkuvia ponnisteluja konfliktin ratkaisemiseksi erittäin tärkeänä.

26. Pirkanmaan Keskustanuoret: Raitiotieratkaisut joukkoliikenteen pohjaksi

Houkutteleva ja helpokäyttöinen joukkoliikenne helpottaa ihmisten liikkumista ja vähentää yksityisautoilua. Houkutteleva joukkoliikenne on siis sekä liikennettä sujuvoittava että samalla luonnollisesti ekologinen vaihtoehto.

Kaupunkiraitioliikenteeseen on 2010-luvulla tehty panostuksia enemmän kuin pitkiin aikoihin aikaisemmin. Paitsi että raitiovaunut kulkevat Helsingissä, ollaan sellaisia lanseeraamassa myös Tampereelle ja Turkuun. Raitiovaunut sujuvoittavat liikennettä, ovat houkuttava ja ekologinen ratkaisu.

Keskustanuorten tuleekin vahvasti edistää raitiotierakentamista paitsi kaupungeissa, myös mahdollisuuksien mukaan maakuntien tasolla. Toimiva raitio/kaupunkijunaliikenne maakuntakeskuksissa ja niihin linkittyen sujuvoittaa kasvavien kaupunkien liikennöintiä. Rataliikenteen ollessa joukkoliikenteen pohjana voidaan linja-autoja käyttää täydentävänä elementtinä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Julkiseen liikenteen panostaminen on tärkeää ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Se on myös yksi keskeisistä alueiden elinvoimaa vauhdittavista tekijöistä. Kaupunkien sisäiseen raitiotieliikenteen kehittämisen on tapahduttava pääosin kaupunkien omalla rahalla. VR:n tulee omassa toiminnassaan ottaa huomioon myös aluetaloudelliset vaikutukset. Haja-asutusalueiden rataosuuksia tulee hyödyttää nykyistä aktiivisemmin lähiliikennöinnin mahdollistamiseksi. Kiskobussien saaminen hiljaisemmille rataosuuksille auttaa maakuntakeskuksien toimeliaisuutta säteilemään laajemmalle maakuntaan, sekä ylläpitää elämisen mahdollisuuksia myös maaseudulla.

27. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Valtion ostettava Suomeen tuntia isompi kello

Suomalaiset taistelevat nykyisin joka päivä ajankäyttöisten haasteiden kanssa. 24h tuntuu olevan kansalaisille paikka paikoin riittämätön, kun pitäisi vuorokauden aikana ehtiä harrastamaan politiikkaa, käydä päivätöissä, ehkä kokouksissa ja olla kotonakin. Kalentereistamme loppuu pahimpina päivinä tila kesken ja joudutaan turvautumaan seuraavaan päivään. Monesti myös iltaisin innostutaan ideoimaan ja on perin harmillista, kun yhtäkkiä huomaakin vuorokauden päättyvän. Esitämmekin, että valtio ostaisi Suomeen tuntia isomman kellon ja lisäisimme vuorokauteen näin lisätunnin. Uskoaksemme olisimme maailmalla edelläkävijöitä ja kansalaistemme aika riittäisi hoitamaan kaikki päivän askareet saman vuorokauden aikana. Uskoaksemme saisimme myös liittokokouksiin enempi aloitteita, kun aktiivisilla toimijoilla olisi niitä tunti enempi aikaa rustata.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Vaikka maapallon pyörimisnopeuden hidastaminen tulee pitkällä tähtäimellä, liittotoimiston tekemien empiiristen korallitutkimuksien perusteella noin 320 miljoonan vuoden päästä, tarkoittamaan lisätunnin käyttöönottoa, emme näe vielä tarpeelliseksi Suomen valtion hankkia 25-tuntista kelloa. Kilpailulainsäädännön haasteellisuuden ja vääjäämättömästi tulevan kilpailutuksen onnistumisen puolesta esitämme kuitenkin hankintailmoituksen välitöntä avaamista kellon hankkimiseksi.

28. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Nuuskanmyynti sallittava Suomessa

Nuuskanmyynti on Suomessa ollut kiellettyä vuodesta 1995, kun Suomi liittyi EU:hun. EU:n tasolla päätettiin kieltää nuuskan myynti koko EU-alueella vuonna 1992. Ruotsi neuvotteli liittyyessään Euroopan Unioniin itselleen poikkeusluvan nuuskanmyynnin sallimiseksi. Viranomaisten asettamasta myyntikiellosta huolimatta nuuskankäyttö on jatkunut Suomessa, mutta nuuskat on hankittava joko Ruotsista, ruotsinlaivalta tai pimeiltä markkinoilta. Esimerkiksi elokuun 2013 ja elokuun 2014 välisenä aikana Suomeen tuotiin 8,4 miljoonaa rasiaa nuuskaa. Laki edellyttää, että nuuskaa saa tuoda maahan vain omaan käyttöön, mutta määrästä on havaittavissa, että sitä tuodaan pimeille markkinoille kotimaahan. Olipa niin tai näin niin tästä määrästä on selkeästi havaittavissa Suomen valtion menettävän merkittävän määrän verotuloja. Näinä tiukkoina taloudellisina aikoina tämänkaltaisessa rahalahjoituksessa naapurimaahan ei ole mitään järkeä. Esitämmekin, että Suomi anoo poikkeuslupaa nuuskan myyntiin ja nuuskan myynti sallittaisiin jälleen Suomessa. Näin nuuskan käyttäjien ei tarvitsisi tukea tehdä erillisiä hakureissuja Ruotsiin tai ostaa tuotteitaan pimeiltä markkinoilta vaan nuuskat voitaisiin ostaa kotimaasta laillisesti sekä maksaa asiaankuuluvat verot tänne.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Suomeen ei tarvita uusia laillisia päihteitä aiheuttamaan riippuvuuksia ja terveyshaittoja. Tupakointia on pyritty rajoittamaan ja vähentämään lainsäädännöllä viime vuosina ja tässä onkin onnistuttu. Tutkimusten mukaan tupakointi on vähentynyt huomattavasti ja esimerkiksi nuorten suhtautuminen tupakointiin on muuttunut selvästi kielteisemmäksi viime vuosina. Kouluterveyskyselyn mukaan tyttöjen tupakointi on vähentynyt 2000-luvulla ja poikien tupakointi lähti laskuun 2006 – 2007. Tässä tilanteessa olisikin erikoista, jos ehdoin tahdoin lisättäisiin toisen päihteen käyttöä sallimalla sen myynti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan nuuskan käyttö ei auta tupakoinnin lopettamiseen, kuten toisinaan väitetään. Kouluterveyskysely vahvistaa tätä nuorten osalta, sillä pelkkää nuuskaa käyttävät nuoret ovat harvassa, mutta sekä nuuskaa että tupakkaa käyttää moni.

Ruotsalaistutkimuksissa nuuskan käytön on havaittu aiheuttavan 2-tyyppin diabetesta sekä sydän- ja verisuonitauteja. Nuuska aiheuttaa myös syöpää, kosmeettisia haittoja ja muita suu- ja hammasongelmia. Raskauden aikainen nuuskankäyttö lisää lapsen kuoleman riskiä. Suomessa nuuskan käyttö on huomattavasti vähäisempää kuin Ruotsissa, jossa nuuskan myynti on sallittu. Ruotsalaismiehistä 29% käyttää päivittäin nuuskaa, kun taas suomalaismiehistä vain 1,2 - 2,9%. Niinpä ei ole perusteltua väittää, etteikö nuuskan myynnin sallimisella olisi vaikutusta käyttäjämäärään. Kun otetaan huomioon nuuskankäytöstä aiheutuvat terveyshaitat, eivät sen myynnistä saatavat verotulot ole tarpeeksi painava peruste myynnin aloittamiselle sen enempiä taloudellisesti kuin inhimillisestikään.

29. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Intersukupuolisten lasten leikkaaminen tulee lailla kieltää

Tällä hetkellä intersukupuolisina syntyneet lapset leikataan jo varhaisessa vaiheessa. Mielestämme tämä tulisi kieltää lailla, sillä lapsen sukupuoli voidaan arvioida väärin ja tämä muiden tekemä päätös voi myöhemmässä iässä osoittautua vääräksi. Leikkauksissa ei ole kyse lasten oikeuksista, vaan vanhempien tai lääkäreiden näkemyksestä oikeanlaisesta sukupuolisuudesta. Kuitenkin intersukupuolisuutta on tutkittava lisää, sillä siitä on olemassa vielä riittämättömästi tutkimustietoa.

Lapsen on saatava itse päättää kumpaa sukupuolta haluaa edustaa ja siksi olisikin ennen mahdollisia leikkauksia ja hormonihoitoja odotettava, että intersukupuolinen pystyy itse määrittämään sukupuolisen identiteettinsä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Intersukupuolisten lasten varhainen leikkaaminen tai hormonaalisesti hoitaminen rikkoo lapsen oikeutta fyysiseen koskemattomuuteen. Leikkaus tai hormonihoitoja tulee suorittaa vain toimenpiteiden saajan omasta tahdosta. Intersukupuolisen lapsen vanhempia on autettava varsinkin alun mahdollisesti järkyttävän tilanteen käsittelyssä ja neuvottava sensitiivisessä kasvatuksessa niin, että lapsi saa kasvaa ja kehittyä omaan identiteettiinsä ajan myötä. Tietoa sekä fyysisen että sosiaalisen sukupuolen erilaisista ilmentymistä tulee olla vanhempien saatavilla asian ymmärtämiseksi. Liittokokous yhtyy aloitteen vaatimukseen siitä, että intersukupuolisuudesta tulisi saada lisää tutkittua tietoa.

30. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Subjektiiivista päivähoito-oikeutta ei saa rajata

Vuonna 2004 n.3 prosenttia päivähoitossa olevista lapsista oli sellaisia, joiden vanhemmista vähintään toinen oli kotona. Tästä kun otetaan pois väsyneet, sairaat, erityisryhmät, vauvan kanssa opiskelevat, pätkätöitä tekevät jne. ei jäljelle jää kovinkaan iso joukko ns. sluibaajia. Jos päivähoito-oikeutta rajoitetaan, korottaa se myös kynnystä hakea apua - etenkin niissä perheissä, joissa puitteet ulkoisin puolin pitäisi olla kunnossa. Rajoitukset myös heikentävät niiden perheiden tilannetta, jotka ovat jonkun perheenjäsenenä sairauden takia uuvuksissa.

Paperien pyörittelyä ja byrokratiaa on tässä maassa tarpeeksi jo muutenkin. Vähennetään byrokratiaa, lisätään vaihtoehtoja. Esitämmekin, että Keskusta vaatii hallitusta ottamaan huomioon eniten apua tarvitsevat.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret pitää lasten kotihoitoa tavoiteltava ja ensisijaisena hoitomuotona sekä näkee tärkeänä kaikki erilaiset perheiden tukena olevat palvelut kotiaavasta avoimeen varhaiskasvatukseen ja päivähoitopalveluihin. Subjektiiivista päivähoito-oikeuden rajaaminen heikentää perheiden palveluja nykyisestä. Keskustanuoret toivookin lisää palveluja perheille esim. Oulun ilmaisen varhaiskasvatuksen ja Imatran kotiavun tapaan. Ennaltaehkäisevät palvelut ovat vähentyneet mm. tarvetta kunnallisille päivähoitolle ja lastensuojelulle.

31. Etelä-Savon Keskustanuoret: Aluehallinto tarvitsee kokonaisvaltaisen rakenneuudistuksen

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii välittömiä toimia aluehallinnon ja alueellisen toimivallan alasajon pysäyttämiseksi. Viimeisin esimerkki alasajosta on ELY-keskuksiin suunnitellut 700 henkilön henkilöstöleikkaukset. Aiemmin rajuja leikkauksia on koettu jo mm. TE-palvelujen toimipaikkojen lakkautusten myötä.

On myönnettävä, että on ollut virhe keskittää lääninhallitusten, työ- ja elinkeinokeskusten, alueellisten ympäristökeskusten, ympäristölupavirastojen, tiepiirien ja työsuojelupiirien työsuojelutoimistojen tehtävät aluehallintovirastoihin ja ELY-keskuksiin. Jotta pystyisimme turvaamaan aluekehittämisen voimavarat maakunnissa, on vahvistettava aluehallinnon toimivallan säilyminen lähellä kansalaisia. Valtiolliset, massiiviset keskusvirastot eivät sovi keskustalaiseen ajatusmaailmaan.

Etelä-Savon Keskustanuoret esittää maakuntaliittojen, ELY-keskusten ja AVI:en tehtävien kokoamista yhteisiin maakunnallisiin hallintoyksiköihin nykyisten maakuntaliittojen yhteyteen. Uudistus tulee toteuttaa siten, että se vahvistaa maakunnallista toimivaltaa ja sujuvoittaa näiden nyt erillään toimivien viranomaisten välistä yhteistyötä. Syntyvät säästöt on suunnattava maakunnissa toteutettaviin kehittämisinvestointeihin. Vahva ja mahdollisimman itsenäinen aluehallinto tukee kullekin alueelle ominaisia aluekehittämisen päämääriä.

Tulevaisuuden aluehallintomallia edustaa myös maakuntavaalien kautta valittava maakuntavaltuusto. Maakuntavaalit järjestettäisiin yhtä aikaa kuntavaalien kanssa ja ehdokkaat voisivat tällöin valita, ovatko ehdolla kummassakin vai vain toisessa vaalissa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Aluehallintoa tulee kehittää nykyisiin rakenteisiin tukeutuen, siten ettei byrokratiaa lisätä vaan viranomaistehtävien sujuvuutta parannetaan ja aluekehittämistä vahvistetaan. Tätä tukee maakuntaliittojen sekä valtion aluehallinnon yhdistäminen maakuntakohtaisesti. Suomessa valtiolliset palvelut heikkenevät kaikkialla muualla paitsi pääkaupunkiseudulla. Seuraavalla vaalikaudella tämän kehityksen suunnan on muututtava. Keskustanuorten mielestä asioita hoitavat parhaiten ne ihmiset, jotka toimivat sitoutuneesti oman alueensa kehittämiseksi ja ymmärtävät erilaisten alueiden tarpeita.

Keskustanuoret pitää tärkeänä että nykyisin valtion aluehallinnolle kuuluvat valvontatehtävät pidetään kuntien yhteistoiminnasta erillisenä.

32. Etelä-Savon Keskustanuoret: Itsellisesti työskentelevien asema tunnistettava perusterveydenhuollossa

Määräaikaiset työsuhteet, freelancerit, mikroyrittäjät ja muut ennen epätyypilliseksi tunnustetut työnteon muodot ovat juurtuneet tyypilliseksi osaksi suomalaista työelämää. Nämä tahot ovat kuitenkin usein muita heikommassa osassa esimerkiksi edunvalvonnan tai työterveyshuollon suhteen. Samalla heidän elämässään tyypillistä on epävarmuus ja jatkuva huoli tulevaisuuden toimeentulosta.

Etelä-Savon Keskustanuoret katsoo, että julkisen perusterveydenhuollon on syytä tunnistaa paremmin pätkätyöläisyyden, epätyypillisenä pidettyjen työsuhteiden ja sellaisen työnteon luonne, missä sama ihminen saattaa toimia yhtäaikaaisesti esimerkiksi yrittäjänä, osa-aikaisesti palkkatyössä että satunnaisena palkkioluennoitsijana.

Työterveyshuollon ajatus perustuu sekä työn ja työolosuhteiden että terveyden tuntemukseen. Perusterveydenhuollossa on syytä olla ammattilaisia, jotka palvelevat asiakkaita samoin periaattein ja tuntee nämä ”epätyypillisyyksien erityispiirteet”. Monitahoiset tavoitteet, ajanhallinnan ongelmat, toimeentulon epävarmuus ja työyhteisön mahdollinen puuttuminen kuormittavat itsellisesti työskentelevien arkipäivää. Etelä-Savon Keskustanuoret katsoo, että perusterveydenhuollossa on nyt aika toteuttaa kokeilu, jossa kehitetään itsellisesti työskenteleviä tukeva moniammatillinen palvelumalli. Mikäli malli todetaan toimivaksi, on se juurrutettava osaksi terveydenhuollon organisaatiota. Sote-uudistus on hyvä ja ajankohtainen mahdollisuus toteuttaa tämä malli ensin kokeiluna ja toimiessaan mahdollisesti vakiintuneena toimintatapana.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Monilla aloilla itsellisesti työskentelevä on alan pakosta eikä välttämättä omasta tahdosta ja freelancer saatetaan luokitella yrittäjäksi, jolloin hänenkin on itse järjestettävä terveydenhuoltonsa. Yhä useampi työllistää itsensä siten, että työskentelee samanaikaisesti monen eri toimeksiannon parissa. Joskus saattaa

olla pitkiä ja haastavia työrupeamia, jolloin painetta sekä stressiä saattaa kertyä ja satunnaisuus sekoitettuna luo epävarmuutta, joka heijastuu yksilön terveyteen. Nämä seikat luovat erityispiirteitä ihmisiin, jotka ovat perusterveydenhuollon piirissä eikä heillä ole realistisia mahdollisuuksia työterveyshuoltoon. Liittohallitus näkee tarpeelliseksi ajaa eteenpäin moniammattilista palvelumallia, joka palvelisi myös tätä henkilöryhmää, jotka saattavat joutua heikompaan asemaan. Nyt se voitaisiin sulauttaa sopivasti yhteen sote-uudistuksen kanssa.

33. Etelä-Savon Keskustanuoret: Kansalaistaito takaisin opetussuunnitelmaan

Kehittyvässä nyky-yhteiskunnassa on paljon tarvittavia taitoja, joita opetetaan kouluissa vähän tai ei ollenkaan. Opetuksen tulisi olla tulevaisuuteen tähtäävää, mutta tällä hetkellä peruskoulu ei pysy mukana yhteiskunnan kehityksessä ja sen vaatimuksissa. On sivistyksellinen oikeus saada opetusta asioista, jotka tukevat tulevaisuuden aikuista selviämään yhteiskunnan asettamista vaatimuksista ja käyttämään hyväksi sen tarjoamia mahdollisuuksia.

Etelä-Savon Keskustanuoret esittää, että kansalaistaidon oppiaine palautetaan peruskouluihin. Vuonna 2000 lakkautettua kansalaistaitoa seurannut terveystiedon oppiaine ei kata jokapäiväiseen elämään tarvittavien taitojen opetusta. Kansalaistaitoihin nykyajan Suomessa kuuluvat mm. elämänhallintataidot, taloustaidot, viestintä- ja yhteistyötaidot, vallitsevien sääntöjen ymmärtäminen, tietoisuus yhteiskunnan palveluista ja niiden käyttäminen, asioiminen sekä yhteiskunnallinen osallistuminen. Kansalaistaitoja tulisi opettaa alakoulusta lähtien.

Kansalaistaitoja opettava oppiaine kasvattaa lapsista ja nuorista osallistuvia yhteiskunnan jäseniä, joilla on tietoa ja taitoa hallita omaa elämää. Samalla kansalaistaitojen oppiaine toimii varhaisena ennaltaehkäisijänä syrjäytymiseen sekä muihin terveydellisiin ja sosiaalisiin ongelmiin.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kaikki aloitteessa mainitut taidot ovat niitä, joita tulisi oppia kaikilla oppitunneilla. Oppiaineiden nimiä voidaan toki muuttaa, mutta parempaan lopputulokseen päästään kehittämällä sisältöjä esimerkiksi terveystiedossa ja yhteiskuntaopissa niin, että ne tarjoavat entistä paremmat eväät nuorten elämään.

34. Etelä-Savon Keskustanuoret: Kokonaisvaltaista näkemystä valtion talouden tasapainotukseen

Tasapainottaessa talouttaan on valtio viime vuosina leikannut erityisesti pienempiin kuntiin ja niissä, sekä haja-asutusalueilla asuviin kohdistuvasti. Poliisia ei juuri näy. Tiet rapistuvat. Valtion palvelupisteitä on vähennetty rajusti. Tai erityisesti pienempiin kuntiin rajulla tavalla iskeviä kuntien valtionosuuksia on leikattu niin, että kuntakenttä alkaa olla henkijieverissä yhä raskaamman valtion kunnille määräämien tehtävien hoitamisessa. Tätä menoa pienemmissä kunnissa ja haja-asutusalueilla asuva ihminen voi aiheellisesti kysyä, mistä hyvästä hän valtionveroja maksaa.

On selvä, että valtiontaloutta pitää tasapainottaa, mutta se vaatii nykyistä kokonaisvaltaisempaa näkemystä. Etelä-Savon Keskustanuoret esittää, että valtion tulisi leikkauksia tehdessään laatia kokonaisvaltainen vaikutusten arviointi ja suunnitelma, mitä leikkaukset todella tarkoittavat koko yhteiskunnan näkökulmasta. Esimerkiksi valtionosuuksien leikkaukset välillisesti etäännyttävät palveluja ihmisistä, mikä lisää ihmisen liikkumista palveluja saadakseen. Toisin sanoen monesti valtio menoja leikatessaan, ne vain siirtyvät yksittäisen ihmisen maksettavaksi. Mikä ei välttämättä vähennä kokonaiskustannusta laisinkaan, vaan voi jopa suurentaa niitä.

Kokonaisvaltaisen vaikutusten arvioinnin lisäksi leikkausten alaisille toiminnoille pitää tehdä myös suunnitelma, missä vaikutusten arvioinnin tuloksia hyödynnetään. Esimerkiksi palveluja leikatessa yksi hyvä vaihtoehto on liikkuvien palveluyksiköiden hyödyntäminen. Näissä liikkuvissa palveluyksiköissä voi olla terveydenhuollon palveluja tai valtion toimijoiden palveluja, kuten poliisin lupapalveluista verotoimiston palveluihin. Suunnitelman näkökulmana on oltava kokonaisvaltainen tehokkuus ja vaihtoehtoiskustannukset eli esimerkkinä miten paljon yhteiskunta menettää, kun ihminen joutuu kulkemaan palvelun perässä entistä pidemmän matkan ja näin menettää työaikaansa. Ilman kokonaisvaltaisuuden näkemystä valtion menoleikkaukset ovat kuin hölmöläisten peiton jatkaminen, missä kustannuksia siirretään vain paikasta toiseen, ilman todellista menosäästöä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Pitkittyneen taloustaantumana takia Suomen talous on vajonnut historiallisen heikkoon tilaan. Kataisen ja Stubbin hallitukset ovat yrittäneet tasapainottaa Suomen taloutta leikkauslistoin. Leikkauslistat ja sopeuttamistoimet ovat heikentäneet palveluita ympäri Suomea mutta eritoten se on tuntunut siellä missä palvelut ovat olleet vähäisiä jo alunalkuun.

Keskustan tulee puolustaa aktiivisesti peruspalveluiden säilyttämistä ympäri Suomea. Leikkauslistojen sijaan talouden tasapainottamisessa katse tulisi kohdistaa uuden kasvun luomiseen, johon Keskustalla on rohkeita ratkaisuja tulevassa eduskuntavaaliohjelmassaan.

35. Etelä-Savon Keskustanuoret: Pienpanimoiden tuotteiden ulosmyyntimahdollisuutta helpotettava

Suomalainen olut on perinteikäs ja oleellinen osa kulttuuriperintöä sekä myös yksi tärkeä yrittäjyyden osa-alue. Tuotantoketju pelloilta kuluttajille pulloitetuna lopputuotteena työllistää noin 30 000 suomalaista. Erilaisten ja -tyyppisten oluiden tarjonta on Suomessa laajentunut huomattavasti viimeisten vuosikymmenten aikana, ja tämä valikoiman laajeneminen on pitkälti pienpanimoiden ansiosta, joiden toiminnan osaltaan EU-jäsenyys mahdollisti. Pienpanimoita toimii ympäri Suomea 24, joista noin 60 % vuosituotanto on alle 200 000 litraa olutta. Panimoiden koko vaihtelee yhden henkilön mikroyrityksistä kymmeniä työntekijöitä työllistäviin pienyrityksiin. Pienpanimoiden valmistamat tuotteet ovat isoja panimoja erikoistuneempia ja selkeästi myös paikallisia, jotka vetoavat uudenaikaisesta olutkulttuurista ja oluista kiinnostuneihin kuluttajiin.

Pienpanimoiden tuotteiden ulosmyyntimahdollisuutta on rajattu lainsäädännöllä erittäin tiukaksi. Alkoholilain 14 §:n 2 momentissa säädetään käymisteitse valmistetun enintään 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholijuoman vähittäismyynnistä sosiaali- ja terveysministeriön määräämin ehdoin. Sosiaali- ja terveysministeriö on vuonna 1995 linjannut, että em. ryhmään kuuluvien alkoholijuomien vähittäismyynti muualla kuin Oy Alko Ab:n vähittäismyymälöissä on mahdollista tilaviinien ja sahdin osalta, mutta ei oluen.

Tällä hetkellä pienpanimoiden on mahdollista myydä alle 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä tuotteitaan perustamalla panimon yhteyteen erillisen elintarvikekioski, joka täyttää aluehallintoviraston kaikki elintarvikekioskille asettamat vaatimukset. Kioskin tuotelajitelmassa tulee olla määrätty määrä elintarvikkeita, kattavasti eri tuoteryhmistä, eikä alkoholin myynti saa olla määräävässä osuudessa kioskin kokonaisu-myynnistä. Tämä järjestely on kankea, eikä panimoiden kioskeille myönnetä aina lupia, mikäli samalla alueella aluehallintovirasto katsoo olevan jo riittävän määrän elintarvikekioskeja. Oy Alko Ab:n kautta tapahtuva jälleenmyynti vaatii suuremman tuotantovolyymin, kuin useimpien pienpanimoiden tuotantotaso on.

Tuotteelle säädetty 4,7 tilavuusprosentin alkoholipitoisuudelle raja on myös liian alhainen ajatellen erikoisoluiden eri ominaisuuksia. Esimerkiksi pintahiivaoluiden alkoholipitoisuus on luonnollisen käymisen

johdosta yleensä 7-8 tilavuusprosenttia. Pienpanimoiden kioskityyppisen myynnin yhteydessä ulosmyytävien tuotteiden alkoholipitoisuuden rajaaminen 4,7 tilavuusprosenttiin rajoittaa tuotteiden laatua.

Pienpanimoiden, viinitilojen kanssa yhtäläinen, ulosmyyntioikeuden salliminen vähentäisi turhaa byrokratiaa, eikä tällä muutoksella olisi sosiaalisesti tai kansanterveydellisesti haitallisia vaikutuksia. Olutharrastus on täysin verrattavissa viiniharrastukseen, eikä pienpanimoiden tuotteet johda alkoholin ongelmakäyttöön.

Kansainvälisessä mittakaavassa monesta pienestä panimosta on laadukkaiden tuotteidensa kautta tullut lyhyessä ajassa jopa globaaleja tuotteita ja tuotemerkkejä. Kehitys mahdollistaa menestyksestä kasvuyritystoimintaa elintarvike- ja matkailuelinkeinoihin, joka parantaa vaihtotasetta, ja luo kasvua pienpanimotoiminnassa työllistyvien määrään.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

36. Etelä-Savon Keskustanuoret: Poliitiikka puheeksi koulussa

Suomalaisten nuorten yhteiskunnalliset tiedot ovat Euroopan huippua. Mutta tiedetäänkö, mitä kaikkea eduskunnan, oikeiston ja vasemmiston sekä 200 kansanedustajan taustalla on?

Samalla, kun nuorten tietotaso on korkea, kiinnostus vaikuttaa on hyvin alhainen. Koulussa politiikka on tabu, jonka ymmärtämiseen oppilaita ei opeteta. Kielteinen tai välttelevä asenne politiikkaa kohtaan on vuosien saatossa saanut aikaan sen, ettei politiikkaa koeta tärkeänä. Puolueiden toiminta nähdään epäluotettavana vehkeilynä, kaukaisena ja monimutkaisena. Ei ole ihme, ettei nuoria kiinnosta äänestää tai vaikuttaa muulla tavoin.

Etelä-Savon Keskustanuoret esittää, että jo peruskoulujen on avattava ovensa poliittiselle keskustelulle ja puolueille. Jokaisen suomalaisen yläkoululaisen ja toisen asteen opiskelijoiden opetukseen on kuuluttava opetusta laajemmin politiikasta. Puolueiden on päästävä kouluihin esittelemään omaa toimintaansa - ei omaa aatettaan kaupitellen, vaan hyödyllistä tietoa ja osallistumisen vaihtoehtoja tarjoten.

Sen sijaan, että luotaisiin pelkoa politiikkaa kohtaan, on toimittava vastaanottavaisen ja avaran ilmapiirin puolesta. Poliitiikka on keino ymmärtää niin suomalaista kuin globaalia yhteiskuntaa kokonaisvaltaisemmin. Jokaisella on oikeus tietää elämäänsä vaikuttavista asioista, jonka tasa-arvoista toteutumista yhteiskunnan tulisi edistää. Puolueet on nähtävä tasa-arvoisena vaikutus- ja osallistumisväylänä muun järjestötoiminnan ohella. Poliitiikan rantautuessa osaksi peruskoulun opetusta turvataan demokratian säilymistä, kun poliittiseen vaikuttamiseen osattomia on vähemmän.

Liittohallitus yhtyy aloitteeseen

Liittohallitus jakaa aloitteentekijöiden huolen suomalaisnuorten poliittisten vaikuttamistaitojen turvaamisesta ja kehittämisestä. Keskustanuoret pyrkii omalla koulutustoiminnallaan turvaamaan kehittämään nuorten politiikan tuntemusta.

37. Etelä-Savon Keskustanuoret: Syrjäytymisen ehkäiseminen kouluissa

Yhä useampi nuori syrjäytyy nyky-yhteiskunnassa ja samalla aiheuttaa yhteiskunnalle 1,2 miljoonan euron kulut. Syitä syrjäytymiseen on monia, ja yksi niistä on koulukiusaaminen. Koulukiusaaminen on ollut mediassa hyvin vähällä huomiolla, lukuun ottamatta esimerkiksi Suomen Lukiolaisten Liiton #kutsumua -

kampanjaa. Median tulisin nostaa kiusaaminen jokapäiväisten uutisten joukkoon ja painottaa sen seurauksia.

Suurin muutos on kuitenkin tehtävä koulumaailmassa. Suuret ryhmäkoot vaikeuttavat syrjäytymiseen puuttumista, sillä opettajilla ei ole aikaa jokaiselle oppilaalle. Opettajien koulutukseen ei välttämättä riitä kaikkeen. Etelä-Savon Keskustanuoret ajaa moniammatillisia oppilashuoltoryhmiä kouluihin, missä opettajien lisäksi toimisi nuorisotyöntekijä-, terveydenhoitaja ja koulupsykologi. Olisi tärkeää, että jokaisella olisi pakollisia tarkkailukäyntejä esim. psykologilla, jolloin voitaisiin kartoittaa mahdollisia kiusaajia, kiusattuja ja syrjäytyjiä. Näin tilanteeseen olisi helpompi puuttua ja syitä esim. kiusaamiseen helpompi selvittää.

Kouluissa painotetaan myös hyvin paljon individualistista opetusmetodia, eli yksilöllinen opetus on yhteisöllistä koulutusta tärkeämpää. Tällöin syrjäytymisvaarassa olevat nuoret jäävät helposti ryhmän ulkopuolelle jo varhain. Jos koulumaailmassa olisi enemmän ryhmätöitä ja opiskelu olisi tiimimuotoista jo alakouluista lähtien, pääsisivät kaikki nuoret yhteisöön mukaan.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kiusaamisen esiintymiseen työpaikoilla on puututtava tiukasti. Koulu ei ole ainoa paikka, jossa kiusaamista tapahtuu. Lasten ja nuorten käytös heijastelee aikuisten käytöstä ja asenteita muita ihmisiä kohtaan. Työnantajat nykyiset oikeudet puuttua kiusaajan toimiin ovat rajalliset ja selkeissäkin kiusaamistapauksissa kiusaaminen ei toimi irtisanomisperusteena. Työnantajille on annettava lisää mahdollisuuksia puuttua kiusaajien toimintaan, tarpeen vaatiessa myös tekemällä kiusaamisesta hyväksyttävä irtisanomisperuste.

38. Etelä-Savon Keskustanuoret: Varamiehet ja -naiset osaksi perheiden tukitoimia

Etelä-Savon Keskustanuoret on huolissaan perheiden jaksamisesta ja arjen pyörimisestä erilaisissa haastavissa tilanteissa. On monia tilanteita, joissa perheillä voi olla tilapäinen tarve saada apua tavallisessa arjessa, vaikka muutoin perhe muutoin olisikin hyvinvoiva. Tällaisia ovat esimerkiksi toisen vanhemman pidemmät työmatkat tai pidemmät sairausajat, joissa toinen vanhempi ei ole normaalisti kotona toisen vanhemman apuna ja tukena. Tällöin kotona olevalla vanhemmalla voi arjen pyörittäminen tilapäisesti olla hyvinkin raskasta, eikä esimerkiksi kunnallinen kotipalvelu voi riittävästi vastata tähän tarpeeseen.

Toisaalta monilla nuorilla ei ole käytännön kokemusta perheen arjen pyörittämisestä ennen kuin on aika perustaa oma perhe. Voidaan pohtia, olisiko nuorilla oltava vahvempi tietopohja perhe-elämästä jo ennen päätöstä perustaa oma perhe. Neuvola tarjoaa hyvin tukea odottaville perheille, mutta tätä ennen yhteiskunta ei riittävästi tue nuorten aikuisten perheen perustamista.

Etelä-Savon Keskustanuoret esittää ratkaisuksi eräänlaisia varamiehiä ja -naisia. Keskustanuoret on periaateohjelmassaan linjannut, että tavoitteena tulee olla molempia sukupuolia koskeva kansalaispalvelus. Varamiehet ja -naiset voisivat olla kansalaispalvelustaan suorittavia nuoria, joille tämä olisi osa perhetaitojen koulutusta. Tällä tavalla syntyisi luonnollinen jatko peruskoulussa opetettavan kansalaistaidolle (ks. Etelä-Savon Keskustanuorten aloite aiheesta) painottuen perhe-elämän tietoihin ja taitoihin.

Varamies tai -nainen tulee perheeseen tilapäisesti ennalta määrättyksi ajanjaksoksi, jolloin perheen toinen vanhempi ei voi osallistua tavalliseen perhe-elämään esimerkiksi useamman yön kestävän työmatkan vuoksi. Varamiehellä tai -naisella on kaikki poissaolevan perheenjäsenen velvollisuudet ja oikeudet perheessä ollessaan. Myös yksinhuoltajilla olisi tilapäisesti oikeus palveluun, vaikka käytännössä toinen vanhempi on poissa jatkuvasti.

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatiikin, että Keskustanuorten on kannettava huolta perheiden hyvinvoinnista ja jaksamisesta edistämällä varamiesten ja -naisten käyttöönottoa valtakunnallisesti.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret usko, että perheen tarpeisiin vastaa paremmin kunnallinen ammatti-ihmisten tarjoama perheapu. Neuvoloiden tehtävänä tulee olla valmentaa vanhempia tilanteisiin, joissa pitää pärjätä yksin.

39. Etelä-Savon Keskustanuoret: Virikesetelit kotona lasta hoitavalle vanhemmalle

Työssäkäyvillä on usein oikeus työehtosopimuksen mukaisiin virikeseteleihin, joita voi käyttää esimerkiksi liikunta- tai kulttuuripalveluihin. Seteleillä on tarkoitus edistää työntekijän hyvinvointia ja sitä kautta parantaa työssä jaksamista sekä ennaltaehkäistä työuupumusta.

Viime aikoina perheiden hyvinvointi ja sen tukeminen on ollut näkyvässä keskustelussa eri medioissa. Kotiin jäävä vanhempi tai yksinhuoltaja voi kuormittua arjesta. Usein myös sosiaaliset suhteet voivat vähentyä kotona olon aikana. Vanhemman jaksamisen tukemiseen ja ennaltaehkäisevään työhön yksi ratkaisu on se, että kotona olevalla vanhemmalla on oikeus virikeseteleiden käyttöön. Virikeseteli antaisi vanhemmalle myös taloudellisen mahdollisuuden liikunta- ja kulttuuripalvelujen käyttämiseksi. Virikesetelin muodossa toteutettuna palvelu on selkeästi rajoitettu ennaltaehkäisevään työhön ja virkistävään muotoon, jolloin sillä voi olla todellinen uupumusta tai sosiaalisten suhteiden karsiutumista ennaltaehkäisevä vaikutus.

Etelä-Savon Keskustanuoret esittää, että virikeseteli tulee ottaa käyttöön kotiäideille ja koti-isille. Virikesetelit toimisivat yhtenä ennaltaehkäisevänä keinona tukea vanhemman arjessa jaksamista ja tätä kautta koko perheen hyvinvointia.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kotiäitien ja koti-isien tekemää työtä on arvostettava. Lapsen kotihoito on merkittävä säästö valtiontaloudelle. Kaikki keinot vanhemmuuden tukemiseen on käytettävä ja virikeseteli on kustannustehokas tapa pitää vanhemmat hyvinvoivina.

40. Pirkanmaan Keskustanuoret: Alkon monopoli aseman purkaminen

Suomen valtion omistama Alko Oy on alkoholimarkkinoilla operoiva osakeyhtiö muotoinen "yritys", jota suojelee erityislainsäädäntö, sekä joukko muita asetuksia, jotka takaavat sille erityisaseman markkinoilla. Alkoa koskeva erityislainsäädäntö, monopoli asema ja raskas sääntely vääristävät kilpailua, jonka tulisi alkoholin myynnin kohdalla olla vapautettu.

Pirkanmaan Keskustanuorten mielestä Alkon monopoli ja lainsäädännöllinen suoja on purettava ja kilpailu vapautettava. Pirkanmaan Keskustanuoret uskovat, että monopoli aseman purkaminen ja kilpailun vapauttaminen hyödyttäisi erityisesti pk yrittäjiä, jotka operoivat tällä hetkellä Alkon dominoimilla markkinoilla. Alkon pitäminen valtion omistama osakeyhtiönä saa Pirkanmaan Keskustanuorten tuen, mutta Alkoa tulee koskea sama lainsäädäntö ja pelisäännöt, kuin muita samoilla markkinoilla operoivia yrityksiä.

Keskustanuorten tulisi aktiivisesti pyrkiä kannanotoissaan ja linjauksissaan Alkon monopoliaseman horjuttamiseen ja Valtion johdon herättelyyn alkoholipoliitiikan lohkolla.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liittokokouksen mielestä Alko Oy:n monopoliasema väkevien alkoholijuomien osalta tulee säilyttää kansanterveydellisistä syistä. Suomen jokainen alkoholilainsäädännön uudistus vuoden 2014 uudistusta lukuun ottamatta on ollut alkoholipolitiikkaa löysentävä sekä kansanterveydellisesti ja kansantaloudellisesti kestävä. Alkoholin aiheuttamat suorat kustannukset Suomen valtiolle ovat 1,3 mrd euroa vuodessa. Välilliset vaikutukset esimerkiksi yritysten tuottavuuden heikentymisenä ja menetettyinä elinvuosina ovat vielä huomattavasti tätä suuremmat. Suurin kustannus valtiolle ei koidu suurkuluttajista, vaan sadoista tuhansista työssä käyvistä suomalaista, jotka kuluttavat alkoholia riskirajat ylittäviä määriä.

Yleiseurooppalainen suuntaus alkoholipolitiikassa ei ole menossa liberaalimpaan vaan tiukempaan suuntaan. Alkoholihaittojen rajaamiselle on olemassa neljä tutkitusti toimivaa keinoja

- alkoholin saatavuuden rajoittaminen
- mainonnan rajoittaminen
- alkoholin verotus
- riskitilanteiden kontrollointi

Näistä Keskustanuoret suosii erityisesti alkoholin saatavuuden ja mainonnan rajoittamista. Mainonnan rajoittamisessa Stubbin hallituksen esitykset ovat menneet liian pitkälle ja mainonta tulisi palauttaa maalaisjärkiseksi. Alkoholin saatavuuden rajoittamisen osalta Alkon monopolin ylläpitäminen väkevien alkoholijuomien osalta on merkittävä osa suomalaista kansanterveyden edistämistä. Sen sijaan pienpanimoiden oikeus myydä omia tuotteitaan suoraan myymälöistä ei ole Keskustanuorten mielestä vielä uhka Alkon monopolin oikeutukselle.

41. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Alkoholin osto internetissä

Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret ottavat kantaa alkoholin ostoon internetin kautta ulkomailta. Alkoholin osto internetin kautta on kasvanut. Olemme huolissamme pystytäänkö internetin kautta tehtyjä ostoja valvomaan kuka on tuotteen vastaanottaja. Kenen tehtävä on valvoa että vastaanottaja on täysi-ikäinen? Esitämme että internetin kautta kielletään alkoholin tilaaminen.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret katsovat, että täydellistä valvontaa internetistä tehtäviin tilauksiin on mahdotonta toteuttaa. Alkoholin internetkauppaa harjoittavan maan lainsäädäntö ohjaa kunkin palveluntarjoajan pelisääntöjä kotimaassa. Yhtenäiset sisämarkkinat Euroopan talousalueella on kuitenkin yksi Euroopan unionin peruskivistä. Suomessa voimme esimerkiksi painottaa vanhempien velvollisuutta alaikäisten internetikäyttämisenä. Näemme, että mahdollisuus tilata alkoholia internetistä edistää yksilönvapautta ja toteuttaa markkinatalouden periaatteita edes hieman Suomessa, jossa Alko Oy:llä on monopoli alkoholin myynnissä.

42. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Opintotukea ei saa muuttaa lainapainotteiseksi

Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret vastustavat opintotuen muuttamista lainapainotteiseksi. Tänä päivänä ei ole varmaa että opintojen jälkeen on työpaikka, jolla lainan maksaisi pois. Lainapainotteisuus luo eriarvoisuutta opiskelijoiden välille. Suuri opintolaina vaikeuttaa muita elämässä tehtäviä hankintoja. Esitämme että opintotuki säilyy nykyisellään.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Opintotuen tulee pysyä opintorahapainotteisena, mutta etuutta tulee kehittää vastaamaan paremmin koko opiskelijamassan tarpeita. Opintotuki nykyisillä ehdoillaan sulkee suuren joukon opiskelijoita etuuden ulkopuolelle. Tukea tulee kehittää muun muassa muuttamalla opintotuen asumislisä ympärivuotiseksi, lisäämällä joustoa osaopiskelukykyisten huomioimiseksi ja palauttamalla opintotuen huoltajakorotus perheellisten opiskelijoiden tukemiseksi. Opintotuen tulisi olla ensisijaisesti opiskelijan sosiaaliturva ja täyspäiväisen opiskelun mahdollistaja, ei koulutuspoliittinen kontrollin väline.

43. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Alv:n periminen etukäteen

Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret esittävät että myynnistä maksettaisiin vasta sitten arvonlisävero kun myynnistä on tilitetty maksu yrittäjälle. Tällä hetkellä pk yrityksillä on rahaa kiinni arvonlisäverotuksessa vaikkei varsinaisesti rahaa olisi tullutkaan vielä tilille. Kirjanpidollisesti tämä heikentää yrityksen kassavirtaa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Alv:n maksu on kirjanpidollinen asia. Alv:t tulee tilittää kuukausittain 12.päivä valtiolle. Ennemmin tulisi ratkaista ongelma kuinka asiakkaat saadaan maksamaan tuotteet tai palvelut ajallaan, jotta kuluneen 30 päivän alv-saatavat saataisiin maksettua tuotteen tuomasta rahavirrasta tililtä. Yksi vaihtoehto on myydä ilman laskua suoritusperusteisesti eli tuote/palvelu maksetaan ostohetkellä.

44. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Liittohallitus työstämään eduskuntavaali ohjelmaa heti

Etelä-Pohjanmaan keskustanuorten mielestä nuorten vaaliohjelma on tullut liian myöhään ohjelman jalkauttamista ajatellen. Esitämme että tulevan huhtikuun eduskuntavaaleja ajatellen ohjelma olisi käytettävissä jo tammikuussa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme aloitteen toiveeseen saattaa nuorten eduskuntavaaliohjelma piirien käyttöön mahdollisimman aikaisin. Ohjelmatyö on pitkäaikainen projekti. Kevään 2015 vaaleihin valmistautuminen on ollut käynnissä kevään 2011 valtuuskunnasta alkaen, jolloin hyväksyttiin Keskustanuorten oppositio-ohjelma. Periaateohjelma osaltaan oli iso askel poliittisiin päälinjoihin, asettaen meille selkeät tavoitteet myös tulevien eduskuntavaalien yli.

Kevään 2015 eduskuntavaalien poliittiset linjat rakentuvat neljän suuren kokonaisuuden alle. Kaksi on jo valmiina; Keskustanuorten turvallisuuspoliittiset linjat hyväksyttiin valtuuskunnassa 2014 ja ratkaisimme energia- sekä ruokakysymyksiin ovat liittokokouksessa 2014 Kohti vihreää kasvua –ohjelman muodossa.

Työn alla on kaksi aihealuetta, joilla pyritään löytämään vastaukset Suomen kahteen suurhaasteeseen: millaisilla talousratkaisuilla saamme velkaantumisen pysäytettyä ja Suomen kasvamaan, sekä millainen on tulevaisuuden hyvinvointivaltio ja miten voimme sen saavuttaa, ihmisten tarpeet täyttäen. Liittokokous hyväksyy ja käsittelee näiltä osin päälinjat, jotka ovat heti käytössä. Poliitiikan akatemit ja liittohallitus tulevat keskittymään aiheeseen useampaan otteeseen ennen vaaleja.

Lisäksi aloite 13 esittää aluepoliittisen ohjelman valmistelua, joka tulee osaltaan olemaan merkittävä osa kevään 2015 eduskuntavaalien vaaliohjelmakokonaisuutta. Niin liittohallituksella kuin piireillä ja toimijoillamme riittää tekemistä myös poliittisen valmistelun parissa.

45. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: 1-2 luokkalaisten iltapäivätoiminta

Etelä-Pohjanmaan keskustanuorten mielestä kuntien pitää ottaa enemmän vastuuta 1-2 luokkalaisten iltapäivätoiminnasta. Ei ole lapsen etu että hän joutuu olemaan yksin kotona useamman tunnin ennen vanhempien kotiin tuloa. Hyvänä esimerkkinä voitaisiin lapsille järjestää iltapäiväkerho.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

46. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Perintövero pois PK-yrittäjiltä ja maatalousyrittäjiltä

Tällä hetkellä on kannattavampaa myydä perheyritys kuin jatkaa sitä. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret esittävät että perheyrityksien ei tarvitsisi maksaa veroa sukupolvenvaihdoksen yhteydessä tai perintönä saadessa, jos yritystä ei myydä. Verot maksettaisiin vasta sitten jos yritys myydään.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Nykytuotoinen perintövero koettelee yrityksiä, joiden omistuksesta merkittävä osa on perheellä tai suvulla. Perintötilanteissa tällaisten yritysten taseet hupenevat investointien ja liiketoiminnan kehittämisen sijaan verorästeihin. Tällainen liiketoiminnasta liittymätön vero asettaa monet perheyrietykset eriarvoiseen asemaan verrattuna omistuspohjaltaan toisenlaisiin yrityksiin ja rapauttaa kotimaista omistusta.

Perintöveron merkitys valtiontaloudelle on suuri – noin 650 miljoonaa euroa vuosittain ja määrän odotetaan nousevan. Perintöveroa voitaisiin kohtuullistaa pidentämällä veron maksuaikaa tai vähentämällä yritysomaisuuden veron määräytymisessä laskettavaa osuutta. Pitkällä aikavälillä perintövero voitaisiin korvata korottamalla myytävän omaisuuden luovutusvoittoveroa Ruotsin mallin mukaisesti.

47. Evijärven Keskustanuoret: Ministereille vähimmäisvaatimukset

Liikenneministerillä oltava vähintään C-kortti ja ammattipätevydet. Puolustusministerillä oltava vähintään aliupseerikoulu käytynä.

Liittohallitus ei yhdy aloitteeseen

Liittohallitus tunnistaa aloitteentekijöiden huolen ministereiden osaamistasosta. Liittohallitus toteaa kuitenkin, että ministereiden kelpoisuusvaatimukset määritellään jo Suomen perustuslaissa.

48. Evijärven Keskustanuoret: Asuntoautojen autoverovapaus poistettava

Asuntoautojen verotus yhtenäistettävä muiden autojen kanssa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

49. Evijärven Keskustanuoret: EU-alueelle minimi ja maksimi veroprosentit

EU:lla ei ole syytä tukea monikansallisia yhtiöitä kuten Googlea tai Microsoftia, jotka kierrättävät rahoja Irlannin kautta. EU-alueella oltava yhtenäinen asema missä tahansa

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Kansallisvaltioilla on itsemääräämisoikeus verotuksen sääntelemiseen ja jo nyt pääperiaatteena on, että kotimaisia ja ulkomaisia yrityksiä täytyy kohdella verotuksessa samalla tavalla. Keskustanuoret eivät kannata EU:n integraation syventämistä veroharmonisoinnin keinoin. Yhteinen minimi- ja maksimi taso verotuksessa edellyttäisi Suomelta valmiutta kompromisseihin. Suomen malli laajasta veropohjasta ei välttämättä saa tukea muista EU:n jäsenvaltioista. Verotuksen kategoristen minimi- ja maksimitasojen sijasta tulisi keskittyä haitallisen verokilpailun torjumiseen nykyisen toimivallanjanon puitteissa esimerkiksi harmaantalouden kitkemiseksi.

50. Evijärven Keskustanuoret: Opintotuki tulosperustaiseksi

Jos opintopisteitä alle 40 vuodessa, opintotukea leikataan 40%. Kun opinnot ovat takaisin aikataulussa, niin tukea aletaan taas maksaa normaalisti.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Opintotuen tulee pysyä opintorahapainotteisena, mutta etuutta tulee kehittää vastaamaan paremmin koko opiskelijamassan tarpeita. Opintotuki nykyisillä ehdoillaan sulkee suuren joukon opiskelijoita etuuden ulkopuolelle. Tukea tulee kehittää muun muassa muuttamalla opintotuen asumislisä ympärivuotiseksi, lisäämällä joustoa osaopiskelukykyisten huomioimiseksi ja palauttamalla opintotuen huoltajakorotus perheellisten opiskelijoiden tukemiseksi. Opintotuen tulisi olla ensisijaisesti opiskelijan sosiaaliturva ja täyspäiväisen opiskelun mahdollistaja, ei koulutuspoliittinen kontrollin väline.

51. Evijärven Keskustanuoret: Ammattiliitoilta valtion rahoitusta leikattava

Ammattiliitot ovat tällä hetkellä liian vahvoja. Kannustaa liittoja tehostamaan toimintaansa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Valtuuskunta 2013 hyväksyi aloitteen ”Ammattiyhdistysliikkeiden jäsenmaksujen verovapaus poistettavana”. Verovähennysten karsiminen lähivuosina laajemminkin on tavoitteellista. Haluamme kuitenkin antaa tukemme ammatilliselle järjestäytymiselle jatkossakin, ja mahdollisuuden liitoille toimintansa tehostamiseen oma-aloitteisesti.

52. Evijärven Keskustanuoret: EU:n korvattava talouspakotteiden aiheuttamat tulonmenetykset.

Valiolta katosi hyväkatteisten tuotteiden vientimahdollisuus pakotteiden seurauksena.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Suomi ei voi hyväksyä itsenäisen valtion alueen miehittämistä ja vakauden horjuttamista voimatoimin. Venäjä on toimillaan rikkonut useita kansainvälisiä sopimuksia, kuten Helsingissä 1975 pidetyn ETY-kokouksen pöytäkirjaa. EU:n jäsenmaiden yhteispäätöksellä asettamien pakotteiden syy on näihin toimiin vastaaminen. Venäjä asetti omat vastapakotteensa vastauksena EU-pakotteisiin.

Suomi on kuitenkin toiminut oikein jarruttaessaan uusien pakotteiden voimaantuloa. Pakotteiden tavoitteena voi olla ainoastaan tukea diplomatian tietä neuvotteluratkaisun löytämiseksi Ukrainan kriisiin. Mikäli tilanne Itä-Ukrainassa vakiintuu ja selkeitä edistysaskeleita on ulkopuolisten tarkkailijoiden, kuten ETYJ:n mukaan osoitettavissa, on pakotteita kumottava asteittain.

Suomen on toimittava aloitteellisesti rauhanomaisen ratkaisun edistämiseksi. Suomen hyvät kahdenväliset suhteet voivat tukea orastavia neuvotteluja ja vuoropuhelua eri tahojen välillä. Tavoitteena on oltava Euroopan vakauden ja Ukrainan suvereniteetin ja tasapainoisen kehityksen turvaaminen. Kriisin lientyminen on myös paras tapa normalisoida EU-maiden ja Venäjän väliset taloudelliset suhteet ja arkinen vuorovaikutus.

Suomen Pankin arvion mukaan pakotteiden ja vastapakotteiden vaikutus Suomen talouteen on noin 0,1 %. Vaikutus kohdistuu kuitenkin suhteettomasti tietyille aloille, kuten elintarviketeollisuuden koko tuotantoketjuun. Pakotteet myös lisäävät yleistä talouden epävarmuutta. EU-maiden joukosta Suomen vientiin kohdistuva vaikutus on suhteellisesti suurimpia. Pakotteiden vaikutuksia on tasattava sekä EU:n toimesta että kansallisesti.

JÄRJESTÖLLISET ALOITTEET

53. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Liittohallitus liikkeelle

Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret esittävät että liittohallitus pitäisi kokouksia ympäri Suomea. Ei riitä että liittohallitus jalkautuu vain valtakunnallisten tapahtumien yhteydessä. Samalla liittohallitus tutustuisi maakunnan toimijoihin ja eri piirien toimintaan.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liittohallitus valitaan jäsenten toimesta liittokokouksessa, ja sen jäsenet ovat kotoisin eri puolelta Suomea. Vapaa-ajan ja resurssien niukkuudesta johtuen liittohallituksella ei ole mahdollisuutta kokoontua merkittävästi nykyistä useammin. Lisäksi liittokokous ottaa huomioon, että vuoden 2014 aikana järjestettävästä hallituksen 12 kokouksesta ainoastaan neljä on pidetty Helsingissä. Runsas tapahtumakalenterimme pakottaa liittohallitusta järjestämään kokouksensa Keskustanuorten ja puoleen tapahtumien yhteydessä.

Liittokokous katsoo, että liittohallituksen jäsenten tehtävänä on toimia viestinviejinä liittotoimiston ja piirien välillä. Lisäksi liiton puheenjohtajisto ja pääsihteeri pyrkivät kiertämään piirien tapahtumissa aikataulujensa puitteissa.

54. Keski-Suomen Keskustanuoret: Kekkonen haarikan lajeihin lisää laatua

Kekkonen haarikka on perinteinen keskustanuoria ympäri Suomen yhdistävä kunniallinen mitteliö. Valitettavasti Kekkonen haarikka on kärsinyt lamasta. Lajit ovat nopeasti keksittyjä ja lajeissa tasa-arvoisuus ei toteudu. Keski-Suomen keskustanuorten mielestä lajeista on tehtävä entistä monipuolisempia. Niiden suunnitteluun on panostettava ja tarvittaessa on perustettava työryhmä – tai useampia. Nopeasti tehty on monesti heikkolaatuista. Tarvitaan aikaa ja resursseja, jotta Kekkonen haarikka kunnioittaa jälleen alkuperäistä merkitystään. Kekkonen haarikan on kunnioitettava niitä elämisen osa-alueita, joita tulevaisuuden vaikuttajat tarvitsevat. Puhe-, kirjoitus-, ja esiintymistaitojen merkitys on oltava keskiössä. Samaan aikaan fyysisen kestämisen taitoja on alleviivattava. Yksi kunniaakkaimmista lajeista, puhekilpailu, on säilytettävä korostetun tärkeässä roolissa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kekkosen haarikka on perinteinen ja kunniakas kilpailu, joka samaan aikaan valmentaa nuorkeskustalaisia toimijoita, sekä tarjoaa virikkeellistä iltatoimintaa tapahtumien yhteydessä. Laatu on tavoiteltavaa kaikessa Keskustanuorten toiminnassa.

55. Kainuun Keskustanuoret: Liittosihteeri on palautettava

Keskustanuorten Kainuun piiri katsoo, että liittosihteerin muuttaminen pääsihteeriksi oli virhe. Tasavaltalaisessa liikkeessä jäsen demokratia on ehdoton arvo. Näin ollen olisi liikkeen itsensä kannalta suoraselkäisintä ja selkeintä, että järjestöllisistäkin asioista vastaa luottamushenkilö, joka nauttii jäsenistön luottamusta. Liiton hallituksen on siis välittömästi aloitettava sääntömuutos prosessi ja tuotava se seuraavaan liittokokoukseen hyväksyttäväksi, jossa Liittosihteerin toimi palautetaan entiselleen ja hänen valintansa annetaan liittokokoukselle.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liiton taloudesta ja hallinnosta vastaavan henkilön muutos liittokokouksen valitsemasta liittosihteeristä liittohallituksen palkkaamaan pääsihteeriin perustuu Suomen Keskustanuorten strategiaan, jonka liittokokous hyväksyi vuonna 2010. Vuoden 2011 liittokokous hyväksyi sääntömuutoksen, jonka myötä siirryttiin liittokokouksen valitsemasta liittosihteeristä pääsihteeriin. Muutos toimeenpantiin vuonna 2012.

Pääsihteerin valitsee liittohallitus. Liittohallitus puheenjohtajistoineen on liittokokouksen demokraattisesti valitsema ja sen tehtävä on muun ohessa huolehtia jäsenistön äänen kuulumisesta kaikessa Suomen Keskustanuorten toiminnassa.

Pääsihteerin työnkuvana on johtaa liittotoimiston toimintaa, vastata henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä liiton järjestöllisestä kehittämisestä. Pääsihteerinä valittaessa hallitus on voinut arvioida hakijoiden osaamista ja henkilökohtaisia ominaisuuksia suhteessa tehtävän vaatimukseen ja painottaa erityisesti henkilöstöjohtamiseen ja hallintoon liittyviä taitoja.

56. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Piireille koulutusta varainhankinnasta

Varainhankinnan merkitys on korostunut järjestötoiminnassa, sillä toimivalla varainhankinnalla voidaan mahdollistaa esimerkiksi erilaisia tapahtumia ja tempauksia. Lisäksi Keskustanuorten piirijärjestöt eivät voi olla ainoastaan OKM:n avustuksen varassa, vaan omarahoitusta on oltava riittävästi.

Pohjois-Savon Keskustanuorten mielestä Keskustanuorten liiton on järjestettävä varainhankintaan liittyvää koulutusta. Koulutuksessa esiteltäisiin järjestöjen ja yhdistysten varainhankinnan moninaisia muotoja. Lisäksi koulutuksessa perehdyttäisiin rahoitukseen liittyvään lainsäädäntöön ja annettaisiin eväitä hyvään hallintoon.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Varainhankintaan keskittyvää koulutusta järjestetään piirien johtokuntakoulutuksissa

57. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Mentorointitoimintaa laajennettava

Mentorointi on toimintamenetelmä, jossa tietoa ja osaamista siirretään kokeneelta kokemattomalle, mutta kehityshaluiselle henkilölle. Mentorointitoiminta perustuu hyvään vuorovaikutukseen, avoimuuteen,

luottamukseen ja tasa-arvoisuuteen. Parhaimmillaan mentorointitoiminta hyödyntää mentoroitavan ohella myös mentoroijaa itseään.

Keskustan piirissä toimiva nuorten naisten yhteisö Kerttu-verkosto on olemassaolonsa ajan järjestänyt mentorointitoimintaa kannustaakseen ja neuvoakseen nuoria naisia työ- ja luottamustehtävissä. Keskustanuoret puolestaan järjestää eduskuntavaalien alla mentorointitoimintaa nuorten ehdokkaiden kampanjoinnin tueksi.

Mentoroinnin tarve ulottuu nuorkeskustan piirissä nuoria naisia ja eduskuntavaaliehdokkaita laajemmalle. Moni nuori poliitikko ja luottamustehtäviä hoitava henkilö kokee tarvitsevansa kokeneemman tukea ja neuvoja paitsi kehittääkseen itseään politiikan toimijana, myös hoitaakseen luottamustehtäviään parhaalla mahdollisella tavalla. Erityisesti mentoroinnin tarvetta on kuntavaalien jälkeen uusilla nuorilla kuntapäätäjillä.

Pohjois-Savon Keskustanuoret toivoo mentorointikäytäntöjen vakiintuvan pysyväksi osaksi Keskustanuorten ja Keskustan toimintaa. Keskustanuorten tulee järjestönä ajaa mentoroinnin käytäntöjen vakinaistamista koko Keskustaperheen piirissä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorten ajatusmaailman kulmakivenä on ylisukupolvisuus ja sukupolvien välinen vuorovaikutus. Tähän ajatukseen mentorointi sopii toimintatapana erinomaisesti. Vuonna 2015 Keskustanuorten juhlavuosi korostaa entisestään nykyisten ja entisten toimijoiden yhteistyötä, sekä historiasta oppimisen että tulevaisuuden suunnittelun kannalta.

Keskustanuoret kannustaa puolueen toimijoita nuorten päättäjien mentoreiksi. Samalla edistetään ajatusta tehtävien luonnollisesta kierrosta, sillä hyvä mentorointi vähentää vanhojen toimijoiden riskiä jämähtää paikoilleen. Näin saadaan laajempi joukko keskustalaisia toimimaan yhteisen hyvän eteen.

58. Kymenlaakson Keskustanuoret: Nuorisojärjestöt oppilaitoksiin oppilaitosstrategialla

Viimeisimmän nuorisobarometrin mukaan 15-29-vuotiaiden suomalaisnuorten tietämys yhteiskunnasta on eurooppalaista huipputasoa, mutta samaan aikaan kiinnostuksessa yhteiskunnallisia asioita kohtaan suomalaiset nuoret sijoittuvat jälkijoukkoon. Nuorisobarometrin mukaan nuoret ovat kyllä aiempaa kiinnostuneempia politiikasta, mutta yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisesta ei ole vastaavia kasvun merkkejä. Nuorten tärkeimpiä osallistumattomuuden syitä on mielekkään vaikuttamiskeinon löytymättömyys sekä se, ettei nuoria ole kannustettu tai pyydetty mukaan toimintaan.

Nuorisojärjestöt ovat avainasemassa kertomassa nuorille olemassa olevista vaikuttamismahdollisuuksista ja kannustamassa heitä toimimaan tärkeiden asioiden puolesta. Tehokkain tapa tuoda vaikutusmahdollisuudet nuorten tietoisuuteen on, että nuorisojärjestöjen edustajat kertovat edustamiensa järjestöjen toiminnasta mahdollisimman laajalle joukolle nuoria. Nuorisojärjestöjen yhteinen esittäytyminen toisen asteen oppilaitoksissa on tässä tietoisuuden levittämisessä keskeisellä sijalla. Poliittiset nuorisojärjestöt kohtaavat kuitenkin toistuvasti vaikeuksia, kun ne tarjoutuvat esittäytymään oppilaitosten opiskelijoille.

Näin ollen Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuorten laatii kattavan oppilaitosstrategian toisen asteen oppilaitoksiin esittäytymään pääsemisen helpottamiseksi yhdessä muiden poliittisten nuorisojärjestöjen kanssa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liittokokous pitää tärkeänä että oppilaitoksissa voidaan keskustella politiikasta ja yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Suomen Keskustanuoret toimii aktiivisesti yhdessä opiskelijajärjestöjen ja Suomen nuorisoyhteistyö Allianssin kanssa, että koulujen ovet aukeisivat helpommin yhteiskunnalliselle toiminnalle. Samalla liittokokous kannustaa piirejä edelleen jatkamaan yhteistyötä koulukierroksien osalta alueen muiden poliittisten nuorisojärjestöjen kanssa. Erillisen strategian laatiminen ei kuitenkaan asiaa edistä.

59. Kymenlaakson Keskustanuoret: Keskustanuorten bände-imagoa uudistettava

Periaatteidensa mukaan Suomen Keskustanuoret pyrkii voimakkaasti edistämään alueellista tasavertaisuutta ja nostamaan esiin kotiseutujen tärkeyttä ihmisyydelle – kotiseudun sijainnista riippumatta. Kuitenkaan Keskustanuorten markkinointiaineistoksi tarkoitetuissa Mosaiikki A4 -julisteeissa tai Suomen Keskustanuoret 2014 -videossa ei esiinny ainuttakaan selkeästi taajama- tai kaupunkialueella otettua kuvaa. Keskustanuorten tulee alueellisen yhdenvertaisuuden vuoksi edistää myös urbaanien alueiden tasavertaisuutta ja nostaa esiin näillä alueilla asuvien nuorten kotiseutuja.

Lisäksi poliittisten nuorisojärjestöjen on kyettävä uudistumaan jatkuvasti kaupungistuvassa yhteiskunnassamme. Suomessa on 50.000 maanviljelijää ja Keskusta-puolueella on noin 250.000 kannattaja – keskusta-aatteen kannattajat ovat siis yhä useammin "city-kepulaisia". Erityisesti kannattajakunnan kaupunkilaistuminen on nähtävissä Keskustanuorten jäsenten keskuudessa. Keskustanuoret eivät näin ollen voi kohdistaa markkinointiaan vain maaseudun nuorille ja esittää, että kotiseutumme on vain maaseutualueilla.

Mikäli Suomen Keskustanuoret haluaa jatkossakin olla Suomen suurin ja paras poliittinen nuorisojärjestö, on sen ryhdyttävä aktiivisesti uudistamaan imagoaan ja markkinointiaineistoaan sellaiseksi, että niihin voi samaistua myös kaupungissa syntynyt ja siellä koko elämänsä asunut nuori.

Näin ollen Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuorten markkinointiaineistossa käytettävän kuvaston kuvamateriaalista keskimäärin 40 prosenttia tulee olla kuvattu taajama- ja kaupunkialueilla.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous pitää Kymenlaakson Keskustanuorten huomiota tärkeänä ja velvoittaa huomiomaan urbaanin ympäristön paremmin markkinointimateriaalissa. Keskustanuorten materiaalissa noudetaan brändiasiakirjaa.

60. Kymenlaakson Keskustanuoret: Keskustanuorten saunakulttuuri tasa-arvoistettava

On tavanomaista, että Suomen Keskustanuorten tapahtumissa lämpenee sauna. Empiirisiin havaintoihin perustuen voidaan todeta, että useimmiten naiset saavat ensimmäisen saunavuoron ja miehet menevät saunaan naisten jälkeen. Edelleen empiirisiin havaintoihin perustuen voidaan todeta myös, että naiset saunovat miehiä vähemmän aikaa, sillä pian naisten saunavuoron alettua, miehet aloittavat hoputtamisen, jotta he kerkeävät saunaan – missä he sitten tapaavat istua puoli yötä. On Keskustanuorten yhdenvertaisuusperiaatteen mukaista, että saunomiskulttuuria uudistetaan siten, että naiset ja miehet saavat saunottua yhtä pitkän ajan.

Näin ollen Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuorten tilaisuuksissa järjestettävissä saunailtamissa siirrytään noudattamaan tasa-arvoista saunakulttuuria: ensisijaiseksi saunomisvaihtoehdoksi on tarjottava naisille ja miehille yhteinen saunavuoro.

Kymenlaakson Keskustanuoret haluaa tuoda esiin, että näin radikaalia aloitetta ei ole laadittu hetken mielijohteesta. On selvää, että naisten ja miesten yhtäaikainen oleskelu saunassa voi johtaa muutoksiin, kuten sukupuolittuneiden kuppikuntien vähenemiseen. Sukupuolen mukaan jakautuneet hyväisko- ja hyväveliverkostot ovat perinteinen tapa hoitaa asioita Suomessa, ja tällaisten perinteiden murtuminen voi vavisuttaa itsestäänselvyyksinä pidettyjä rakenteita.

Ennen aloitteen laatimista Kymenlaakson Keskustanuoret on ottanut riskin ja testannut, mitä tasa-arvoinen saunakulttuuri ja edellä kuvattujen perinteiden murtaminen voivat saada aikaan. Tasa-arvoista saunamenettelyä on kokeiltu niin johtokunnassa kuin muiden Itä-Suomen piirien sekä poliittisten nuorisjärjestöjen kanssa.

Tasa-arvoisen saunomismenettelyn on ennen kaikkea havaittu lisäävän kaikkien osallistujien kesken vietettyä yhteistä aikaa. Testauksen aikana on huomattu myös, että sukupuolen mukaan jakautuneiden kuppikuntien suosio on todellakin lähtenyt laskuun. Yllätyksekseen tämän kansallisperinteen romuttamisesta ei ole keksitty ensimmäistäkään haittapuolta. Testaukseen osallistuneet eivät myöskään ole reklamoineet muusta kuin lisääntyneestä toisten huomioimisesta.

Kymenlaakson Keskustanuoret katsoo, että tasa-arvoinen saunakulttuuri on havaittu turvalliseksi, ja sitä voidaan alkaa noudattaa kansallisesti. Joka tapauksessa tasa-arvoiseen saunakulttuuriin liittyvä lisääntynyt sauna-aika sisältää terveysriskejä. Näin ollen Kymenlaakson Keskustanuoret vapaamuotoisesti ehdottaa, että halutessaan minimoida sekasaunaan liittyvät riskit Keskustanuoret voi ottaa käyttöön esimerkiksi avanto-uintipaikoilta tutut saunalakit. Saunalakeista voi vaikka lanseerata uuden varainhankintahitin.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liittokokous yhtyy Kymenlaakson Keskustanuorten empiirisiin havaintoihin että naiset saunovat miehiä lyhyemmän aikaa ja saunavuorot jakaantuvat perinteisesti aloitteessa kuvatulla tavalla. Keskustanuoret pitää tätä vääristyneenä ja vaatii yhtä pitkiä sauna-aikoja miehille ja naisille.

Samalla liittokokous toteaa, että yhteissaunavuoron järjestäminen on mahdollista. Yhteisen saunavuoron rakentaminen vaatii kuitenkin molemminpuolista asian hyväksyntää eikä Keskustanuoret halua näin merkittävässä asiassa rajoittaa kenenkään itsemääräämisoikeutta ja näkemystä parhaasta saunakulttuurista.

Keskustanuoret kannustaa jäsenistöään sukupuolirajat, maakuntarajat, kielirajat, ikärajat, murrerajat, heimorajat ja aaterajat ylittävään omaehtoiseen toimintaan, mutta ei lähde tekemään valtakunnallista kaikkialla sovellettavaa linjausta keskustanuorten saunakulttuurista eikä aio ajaa asiaa tulevissa hallitusneuvotteluissa. Korostamme asiassa desentralismin hengessä paikallista sopimista.

61. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Keskustanuorten keskityttävä myös tulevaisuuden visiointiin

Nykyaikana erilaisten ideapajojen ja ajatushautomoiden ollessa pinnalla, tulisi myös keskustanuorten perustaa keskustan historiasta ja perinteistä lähes riippumaton, innovatiivinen ja tulevaisuuteen keskittyvä ryhmä. Ideapajojen ja ajatushautomoiden tarkoitus on olla tavanomaisen ajattelun ulkopuolella, rikkoa sekä kyseenalaistaa kangistuneita kaavoja, rakenteita ja perinteitä. Ehdotamme, että keskustanuorten liittohallitus edesauttaisi tälläisen ryhmän syntymistä ja tukisi sen ylläpitoa.

Keskustanuorten jäsenistä koostuva pienehkö ryhmä voisi keskittyä pohtimaan esimerkiksi tulevaisuuden politiikkaa, yhteiskuntaa ja nykyisen kehityksen kulkua. Ryhmän tavoitteena olisi löytää aivan uudenlaisia näkökulmia nykyisiin ja tuleviin ongelmiin, sekä visioita, jopa lennokkaitakin ideoita ongelmien ratkaisemiseksi ja ideaali yhteiskunnan rakentamiseksi.

Ryhmän ajatukset voisi kerätä pari kertaa vuodessa liittohallituksen luettavaksi. Tällaisen ryhmän jäsenissä toteutuisi luonnollisesti keskustan arvojen mukaisesti alueellinen, sukupuolten välinen ja koulutuksellinen tasa-arvo.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Aloitteen esittämät periaatteet ovat hyviä ja kannatettavia. Keskustanuorten poliittista toimintaa ohjaa lähtökohtaisesti tulevaisuuden visiointi. Tämän ei kuitenkaan pidä rajoittua yhden ryhmän tehtäväksi. Erilaisten rajattujen poliittisten hankkeiden, kuten ohjelmien tekemiseen asetetaan jatkossakin ryhmiä, joita muodostettaessa huomioidaan aloitteessa mainittu tasa-arvo ja edustavuus. Liittokokous kannustaa lisäksi keskustanuoria kokoontumaan omatoimisesti yhteen lennokkaan tulevaisuusideoinnin ääreen.

Juhlavuoden kunniaksi Keskustanuoret järjestää tulevaisuuden visiointiin perustuvan kirjoituskilpailun.

62. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Piirin johtokunnan nimenkirjoitusoikeuden jakamista muutettava

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret hämmästelevät piirien johtokunnan nimenkirjoitusoikeuden rajaamista. Sääntöjen mukaan piirien nimenkirjoittajiksi tulee valita piirin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä kolmannen henkilön kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että piirin varapuheenjohtajana on oltava täysivaltainen nimenkirjoittaja eli näin ollen täysi-ikäinen. Käytännössä vaatimus nimenkirjoitusoikeudesta estää alaikäisen toimijan toiminnan piirin varapuheenjohtajana.

Pohjois-Karjalan Keskustanuorten mielestä on epätarkoituksenmukaista, että Keskustanuorten omat säännöt tiukentavat yhdistyslakia. Mielestämme Keskustanuorten ikärajan ollessa 15–30-vuotta, tulisi kaikkien tähän ikähaarukkaan kuuluvien pystyä toimimaan myös vastuullisissa tehtävissä. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret esittävätkin, että sääntö nimenkirjoitusoikeuden jakamisesta muutettaisiin siten, että varapuheenjohtajan nimenkirjoitusoikeus on mahdollista jakaa piirijärjestön johtokunnan kesken heidän haluamallaan tavalla. Tällöin ainoastaan puheenjohtajalla olisi pysyvä nimenkirjoitusoikeus. Lisäksi nimenkirjoitusoikeutta hallinnoivan nuoren tulee olla piirijärjestönsä johtokunnan jäsen.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Yhdistyslain 35§ mukaisesti yhdistyksen ”hallituksella on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtaja ei saa olla vajaavaltainen. Hallituksen muiden jäsenten on oltava 15 vuotta täyttäneitä.” Hallituksen puheenjohtajaa koskeva kielto vajaavaltaisuudesta tarkoittaa, että puheenjohtajan tulee olla 18 vuotta täyttänyt eikä hän saa olla holhottavaksi julistettu. Oikeuskäytännössä on katsottu, että hallituksen puheenjohtajaa koskevat kelpoisuusvaatimukset koskevat myös hallituksen varapuheenjohtajaa.

Nimenkirjoittaminen on vain yksi osa varapuheenjohtajan tehtäviä. Varapuheenjohtaja on puheenjohtajan estyessä vastuullinen huolehtimaan yhdistyksen puheenjohtajan kaikista tehtävistä. Yhdistyslain määräyksien mukaisesti varapuheenjohtajana ei voi toimia alle 18-vuotias, vaikka nimenkirjoittajaa koskevat pykälät muutettaisiin piirien mallisäännöistä.

Keskustanuoret ajaa yhdistyslain kokonaisuudistusta yhtenä seuraavan hallituskauden tavoitteena.

63. Uudenmaan Keskustanuoret: Keskustanuorille Green Office-tunnus

Uudenmaan Keskustanuoret esittää, että Keskustanuorten tulee liittyä WWF:n Green Office-järjestelmään. *”Green Office on käytännönläheinen ympäristöohjelma, joka on toteuttamistavaltaan kevyt. Ohjelman tavoitteena on toimiston ekologisen jalanjäljen pienentäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.”* (<http://wwf.fi/vaikuta-kanssamme/greenoffice/mika-green-office/>)

Green Officen tarkoituksena on motivoida henkilöstöä (ja Keskustanuorten tapauksessa myös luottamushenkilöitä) arjen ekotekoihin, parantaa ympäristötietoisuutta ja tuoda kustannussäästöjä. Järjestelmästä hyötyvät sekä organisaatio että ympäristö. Tavoitteeksi voitaisiin ottaa myös koko puolue toimiston saaminen mukaan Green Officeen –tässä Keskustanuoret voivat toimia esimerkkeinä ja edelläkävijöinä. Kriteerit tunnuksen saamiselle eivät ole ylitsepääsemättömän korkeat, vaan merkin käyttöoikeuden saadakseen on helppo noudattaa valmista mallia.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Yksi Keskustanuorten toimintaa ja politiikkaa ohjaavista neljästä arvoista on kestävä kehitys. Pyrimme poliittikkamme ja toimintamme kautta edistämään arvojen toteutumista yhteiskunnassa. Poliittisen nuorisojärjestön toiminta on yhdistelmä sanoja ja tekoja, mikä pätee myös liittotoimiston toimintaan.

Nykyisellään Keskustanuorten liittotoimisto toimii jo monilla tavoin arjessaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kierrätys, resurssitehokkuus ja kohtuullisuus ovat osa normaalia arkea. Kampanjatuotteita tilatessa kiinnitetään huomiota tuotteiden alkuperään sekä käytettävyyteen.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi sekä muiden ympäristöongelmien ratkaisemiseksi tulee jokaisen yksilön ja yhteisön länsimaissa muuttaa toimintatapojaan. Green Office -tunnuksen hankkiminen yhdessä puolue toimiston kanssa olisi selkeä viesti sekä jäsenistölle että sidosryhmille, että suhtaudumme ympäristöongelmiin vakavasti. Green office -järjestelmän vuosittaiset kustannukset ovat kuitenkin erittäin korkeat (liittymismaksu 2000 euroa, vuosimaksu 2800 euroa työyhteisössä, jossa 31-60 työntekijää). Kustannukset järjestelmästä ovat näin ollen liian korkeat kun Keskustanuoret ovat osa puolue toimiston työyhteisöä ja käyttää osittain samoja tiloja puolueen kanssa.

Ympäristöarvot huomioivia toimintamalleja tulee aktiivisesti kehittää yhteistyössä puolue toimiston kanssa. Keskustanuorten tulee aktiivisesti edistää oman ympäristöohjelman saamista koko puolue toimistolle.

64. Helsingin Keskustanuoret: Keskustanuorille oma mobiilisovellus

Lähes kaikki nuoret käyttävät älypuhelinta ja/tai sosiaalista mediaa. Helsingin Keskustanuoret esittää oman mobiilisovelluksen tekemistä Keskustanuorille Android, IOS ja Windows-alustoille. Sovelluksen voisi helposti ladata eri alustojen sovelluskaupoista ja se toimisi Keskustanuorten aktiivisten toimijoiden kohtaamispaikkana. Sovelluksen voisi ladata kuka vaan, mutta siihen pitäisi sisäkirjautua omilla jäsentunnuksillaan, jotta voidaan estää ”turhia” latauksia ja haitallisia ohjelmia. Sovellus voisi tarjota käyttäjilleen reaaliaikaista tietoa tapahtumista, poliittisesta tilanteesta ja muista ajankohtaisista asioista, se hyödyttäisi tiedonvaihtoa eri toimijoiden kesken ja sen kautta voitaisiin tiedottaa suurta joukkoa samaan aikaan ympäri Suomen. Oma mobiilisovellus olisi tärkeä askel Keskustanuorille kohti vaikuttavinta digitaalista poliittista nuorisojärjestöä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret pitävät tärkeänä, että politiikan viestinnän välineet nykyaikaistuvat uusien mahdollisuuksien syntyessä. Toimintaympäristön nopea muutos kohti tietoyhteiskuntaa pakottaa niin poliittiset kuin muutkin toimijat uuteen asemaan viestinnässä.

Keskustanuoret on viime vuosina panostanut voimakkaasti viestinnän kehittämiseen brändityön, jäsenlehden sekä nettisivujen uudistamisen sekä tapahtumissa tarjottujen koulutusten kautta. Samaa kehitystä on edelleen jatkettava.

Nykyiset internetsivut ovat toimivat ja ajantasaiset, mutta mutta niistä ei ole saatavilla erillistä mobiiliversiota. Älypuhelinikäytettävyyden helpottamiseksi liittokokous velvoittaa liittotoimiston korjaamaan asian vuoden 2015 aikana.

Ennen projektin aloittamista tulee kuitenkin kirkastaa, mikä on sovelluksen rooli suhteessa keskustanuoret.fi -sivustoon, sekä sosiaalisen median tileihin. Selvitys tehdään vuoteen 2016 mennessä.

65. Helsingin Keskustanuoret: Kokouksissa istumista vähennettävä

Helsingin Keskustanuoret kehottaa kaikkia Keskustan jäsenjärjestöjä vähentämään istumisen osuutta kokouksissa. Useat tutkimukset ovat osoittaneet istumisen olevan terveydelle vaarallisempaa kuin jopa tupakointi. Suomalaiset istuvat keskimäärin suurimman osan päivästä: koulu- tai työmatkat, koulu- tai työpäivän ajan ja vapaa-ajallaan kokouksissa tai kotisohvallaan.

Helsingin Keskustanuoret kannustaa Keskusta-järjestöjä näyttämään omalla toiminnallaan esimerkkiä istumisen vähentämisessä. Käytännössä tämä onnistuu esimerkiksi pitämällä kokouksissa puheenvuorot aina seisten, tai vastaavasti pitämällä kokouksen muuten seisten, mutta puheenvuoron ajaksi pääsee istumaan. Lisäksi esimerkiksi ideointia ja suunnittelua sisältävän osan kokouksesta voi pitää kävelykokouksena. Kevyt liikunta ja happihyppely parantavat aivojenkin verenkiertoa, jolloin uusia ajatuksia syntyy helpommin. Esimerkiksi useat liikuntajärjestöt antavat nettisivuillaan vinkkejä kävelykokouksen käytännöntoteuttamisesta.

Ihmisten hyvinvoinnin edistäminen vaatii puheiden sijaan ennen kaikkea tekoja, mitä istumisen vähentäminen parhaalla tavalla on.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret pitävät kaikkia terveyden edistämiseksi tehtäviä toimia tärkeinä ja kannatettavina. Polittisen nuorisojärjestön tehtävä on nostaa esiin hyviä järjestötoiminnan käytänteitä, ja levittää niitä omia verkostojaan pitkin myös muihin järjestöihin sekä työelämään.

Vuonna 2014 järjestetyillä Keskustanuorten tapahtumilla on panostettu liikuntaan tarjoamalla virkistävä aamujumppa päivän aluksi. Lisäksi vapaamuotoiset lenkkipiirit ovat toimineet aktiivisesti. Vuoden 2015 tapahtumissa näitä käytäntöjä tulee kehittää edelleen, ja kiinnittää yhä enenevässä määrin huomiota siihen, että kokouksissa ja tapahtumissa istuttaisiin nykyistä vähemmän.

Keskustanuoret haastaa muut keskustajärjestöt vähentämään istumista.

66. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Johtokuntiin puolueen piirin edustaja puhe- ja läsnäolo – oikeudella

Keskustanuorten piirin nykyisissä säännöissä säädetään, että yhden johtokunnan varsinaisen jäsenen on oltava puolueen piirin edustaja. Taustalla on varmasti tärkeä ajatus: tiedonkulku järjestöjen välillä, hyvä yhteistyö ja sekä avunanto puolin ja toisin.

Piirin jäsenen paikka tulee antaa keskustanuorelle, sillä on tärkeää, että mahdollisimman moni uusi toimija pääsee heti mukaan. Erityisesti johtokuntaan pääseminen ja sen toimintaan osallistuminen on yksi opettavaisimmista paikoista aloittaa toiminta Keskustanuorissa. Johtokunnissa päätetään nuorten piirin toiminnasta sekä linjataan poliittisia kantoja. On tärkeää, että johtokunnat ovat aktiivisia ja niiden koko on tarkoituksen mukainen.

Keskustanuorten liittohallituksessa on puolueen edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Tämä käytäntö tulee ottaa käyttöön myös Keskustanuorten piirien toiminnassa. Puhe- ja läsnäolo oikeudella puolueen piirin edustaja pysyy nuorten toiminnasta ajan tasalla ja yhteistyö säilyy.

Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät, että Keskustanuoret muuttavat sääntöjään niin, että puolueen piirin edustaja nimetään nuorten johtokuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella, ei johtokunnan varsinaisena jäsenenä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liitto kiinnittää asiaan huomiota jos puolueen järjestöuudistuksen yhteydessä Keskustanuorten piirien säännöille tulee uudistustarve. Erillistä uudistusta ei vain tämän kohdan takia tehdä.

Liittokokous kiinnittää huomiota piirien johtokuntien kokoon ja muistuttaa, että piirien toiminnassa on huomioitava aktiivisesti myös johtokuntien ulkopuolella olevat henkilöt.

67. Uudenmaan Keskustanuoret: Keskustanuorten monikulttuurisuustyö nousuun

Keskustanuorilla on ollut 2000-luvulla muutamia menestyksekkäitä monikulttuurisuusprojekteja: vuonna 2005 oli isompi projekti omine työntekijöineen, ja 2010 Helsingin Keskustanuorilla Tilkku-ryhmä. Viime vuosina monikulttuurisuustyö on kuitenkin jäänyt unholaan –aivan syyttä.

Monikulttuurisuuden arvostus tulisi Uudenmaan Keskustanuorten mielestä jälleen ottaa osaksi koko järjestön toimintaa. Mikäli maahanmuuttaja- ja muiden monikulttuurisesta taustasta tulevien nuorten erityistarpeisiin ei kiinnitetä huomioita ja heidän osallistumistaan toimintaan aktiivisesti edistetä, heitä ei myöskään toiminnassa näy. Näin on käynyt valitettavasti myös Keskustanuorissa. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta esimerkiksi maahanmuuttajataustaisia nuoria ei toiminnassa ole. Toimintaan osallistumisen kynnykset ovat erilaisia ja paljon korkeampia kuin kantasuomalaisilla nuorilla. Nykyisellään Keskustanuorten tiedotus ei myöskään tavoita monikulttuurisia nuoria riittävästi.

Uudenmaan Keskustanuoret vaatii, että monikulttuuriseen työhön panostetaan systemaattisesti esimerkiksi hakemalla projektirahaa toiminnalle, sillä muutoin asia ei itse itseään korjaa. Pelkkä oppaiden päivittäminen ei riitä, vaan monikulttuurisuusteemat pitäisi saada osaksi kaikkea toimintaa esimerkiksi globaalikasvatuksen keinoin. Projektia toteuttamaan tarvitaan myös monikulttuurisesta taustasta tulevia nuoria, sillä kantasuomalaisten vetämänä millään tällaisella projektilla ei ole tulevaisuutta.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous kannustaa piirejä kehittämään monikulttuurista toimintaa alueellaan. Projektikohtainen rahoitus hyvälle hankkeelle on mahdollista toteuttaa liiton kautta. Johtokuntakoulutuksissa tuodaan malleja monikulttuuriseen toimintaan.

68. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kekkonen haarikkaan uusia lajeja

Kekkonen haarikan voittoa tavoittelee moni, mutta harva sen voittaa. Kuitenkin kilpailu on tärkeä, mutta jatkaaksemme kilpailun suurta suosiota tulee sitä hiukan kehittää ottamalla mukaan uusia lajeja. Kansankulttuuri on tärkeää ja se onkin nostanut päätään viime vuosina erityisen paljon. Mielestämme olisi historian ja kansankulttuurin suurta arvostamista jos nuorkeskustalainen kansanliike palaisi historiaan sekä ottaisi Kekkonen haarikan lajeiksi entisajan suvijuhlilla olleita lajeja. Esitämme, että Kekkonen haarikan uusiksi lajeiksi otetaan mukaan kansantanssi, kanteleen soitto sekä runonlausunta. Tämä myös tukee keskustalaisen kansanliikkeen asemaa sivistyspuolueena ja tunnetustihan sivistykseen kuuluu myös kulttuuri.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Kekkonen haarikka on perinteinen ja kunnias kilpailu, joka samaan aikaan valmentaa nuorkeskustalaisia toimijoita, sekä tarjoaa virikkeellistä iltatoimintaa tapahtumien yhteydessä. Laatu on tavoiteltavaa kaikessa Keskustanuorten toiminnassa. Ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista rajata lajeja liian tarkasti, vaan jättää operatiivisille toimijoille liikkumatilaa lajivalikoiman suhteen. Lajien valintaan vaikuttavat aikataululliset sekä infrastruktuurisen olosuhteet.

VIHREÄN TALOUTEEN LIITTYVÄT ALOITTEET

69. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Luonnon monimuotoisuus pelastettava Lapissa

Suomi on toistaiseksi luonnon monimuotoisuuden ja puhtauden näkökulmasta yksi maailman kärkimaita. Lapin ja muun Suomen luonnon monimuotoisuus ja rikkaudet ovat arvoja ja asioita, joita meidän tulee vastuullisina vaikuttajina vaalia yli elinikämme ja sukupolvien.

Viimeaikainen kehitys, jossa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä puhutaan, muttei sitä todellisuudessa huomioida, huolestuttaa Pohjois-Savon Keskustanuuoria. Esimerkiksi uutta vesivoimaa suunniteltaessa lohien nousu- ja vaellusmahdollisuudet huomioidaan, mutta samanaikaisesti tulevat toimenpiteet ja linjaukset uhkaavat lohien kutemis- ja lisääntymisseutuja. Esimerkkinä muun muassa Soklin kaivosalueen infrastruktuurin kehittäminen.

Pohjois-Savon Keskustanuoret vaativat, että Keskustanuorten kestävä kehityksen mukaiset linjaukset ottavat huomioon kaikki näkökulmat, eivätkä tyydy tarkastelemaan ilmiöitä ja kehityksiä vain yhdestä näkökulmasta. Vain näin voimme puhua siitä, että luonnon monimuotoisuus todellisuudessa säilyy Lapissa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorten arvojen ytimessä on kestävä kehitys. Luonnon monimuotoisuus ja ympäristöarvot ovat tärkeä näkökulma punnittaessa esimerkiksi energia- tai kaivoshankkeita. Kaikki taloudellinen toimeliaisuus jättää jäljen luontoon. Suomen onkin pyrittävä maailman parhaaseen teknologiaan ympäristövaikutusten hallinnassa.

Keskustanuorten mielestä luontoa ei kuitenkaan pidä museoida, vaan ihminen voi hyödyntää luonnon kiertoa ja luonnonvaroja kestäväällä tavalla. Käytännön vaikuttamisessa Keskustanuoret ovat kuluvana vuonna nostaneet esille aloitteessa mainittuja vaelluskalakantoja ja niiden elvyttämistä ja saaneet asiasta kirjauksen myös puolueen ohjelmiin.

70. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kaivosteollisuutta kehitettävä vain jo turmeltuneilla alueilla

Vaikka muuta puhutaan, on Suomi todellisuudessa kaivosteollisuuden kehitysmaa. Kansainväliset kaivosteollisuuden jätit tekevät valtauksia pitkin Suomea, merkittävän osan valtauksista sijaitessa erilaisilla suojelualueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä. Tällä hetkellä muun muassa Kevon luonnonpuistoon ja Sokliin (Tuntsa, Kemihaara, Värriö) suunnitellaan kaivostoimintaa kansainvälisten toimijoiden puolesta.

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät, ettei uusia kaivoslupia myönnetä alueille, jotka ovat varattu luonnon suojelemiseen tai virkistyskäyttöön (erämaa-alueet, luonnon- ja kansallispuistot sekä erilaiset suojelualueet). Lupia ei pidä myöntää myöskään edellä mainittujen alueiden läheisyyteen. Erityisesti lupien myöntäminen tulee kieltää, mikäli on pienintäkään syytä epäillä, että kaivostoiminnalla on minkäänlaisia vaikutuksia alueen biodiversitetiin.

Erityisenä huolena Pohjois-Savon Keskustanuoret kokevat vaikutukset vesistöihin, niin ylä- ja alajuoksuun. Tästä eteenpäin keskustalaisten on tehtävä politiikkaa, joka on kestävä kehityksen mukaista todellisesti, eikä vain pintapuolisesti.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Liittokokous yhtyy aloitteen huoleen kaivostoiminnan vaikutuksista ympäristöön erityisesti luonnonsuojelualueiden lähellä. Kaivoshankkeet eivät ole veljiä keskenään. Esimerkiksi Kevon luonnonpuiston yhteyteen suunniteltu kaivos ei ole saanut kunnan, ELY-keskuksen, Metsähallituksen tai saamelaisten tukea. Paikallisten toimijoiden ja viranomaisten tuki on välttämätön edellytys kaivoshankkeen etenemiselle.

Kaivoslupan myöntämisen osalta liittokokous katsoo, että nykyinen sääntely on jo riittävän tiukka. Uuden kaivoslain voimassaoloaikana ei ole myönnetty toistaiseksi yhtään lupaa. Malminetsintälupia myönnetään keskimäärin 1-2 vuodessa, eivätkä ne välttämättä johda kaivoksen perustamiseen. Lupaprosessin hinta ja kesto on rajannut pienimmät kaivostoimijat etsinnän ulkopuolelle.

Kaivostoiminnalla on aina kielteinen vaikutus ympäröivään luontoon. Keskustanuoret on periaateohjelmassaan esittänyt, että jokaisella kaivoksella on oltava vakuus jälkihoitoa varten kaivostoiminnan päätyttyä. Vakuus kerättäisiin erityisesti siltä varalta, että kaivosyhtiö ajautuu konkurssiin eikä kykene vastaamaan alueen ennallistamisesta. Kaivostoimintaan kohdistuu normaalien yritysverojen lisäksi veroluontoisia maksuja, kuten malminetsinnän hehtaarikohtaiset maksut ja louhintakorvaus maanomistajille. Siten erilliselle kaivosverolle ei ole tarvetta.

Nykyinen elämäntapamme perustuu malmien ja mineraalien hyödyntämiseen arkipäiväisistä tuotteista lähtien. Siten myös kaivostoimintaa tullaan tarvitsemaan vielä pitkään, vaikka resurssikierto tehostuisikin. Suomessa ympäristövaatimukset ja työsuojelu on maailman kärkeä. Tuontimineraalien varaan laskeminen tarkoittaisi ympäristöongelmien ulkoistamista maihin, joissa niistä tai työntekijöiden oikeuksista ei välitetä niin paljon. Siksi korkean vaatimustason kaivostoiminnan jatkuminen Suomessa on myös eettistä.

71. Iisalmen Keskustanuoret: IRTI METSISTÄMME

Nykyisen neoliberaalin ajattelutavan myötä valtionhallintoon iskostunut tehokkuusajattelu on ajanut myös Metsähallituksen epätoivoisiin tekoihin: Metsähallitus on joutunut myymään metsiään mm. Lapissa päästäkseen tiukkoihin tulostavoitteisiin, joita hallitus on sille asettanut. Metsähallituksella ei ole merkittävää tuottavaa toimintaa, josta se voisi pikaisesti tulouttaa varoja, vaan käytännössä lypsylehmänsä – siis metsien – myyminen on ollut ainoa keino saada nopeasti tuloja.

Metsät ovat Metsähallitukselle ja sen myötä Suomen kansalle yhteisomaisuutta, joka kestäväällä vaalimisella tuottaa pitkällä aikavälillä tuottoa, joskin pientä sellaista. Metsistä saatu tuotto on nykytiedon varassa varmaa ja turvallista, eikä sen myyminen muutaman budjettikauden pelastukseksi ole järkevää. Metsähallitus tekee paljon muutakin kuin vaalii metsiä. Metsähallitus huoltaa mm. hallinnoimiensa alueiden palveluita, niin teiden varsilla, kuin korvessakin. Mikäli Metsähallitus joutuu edelleen myymään ainoan tuottavan toimintansa pois, ei se kykene tuottamaan luonnonystäville palveluita, joista Suomi on saanut kiitosta ympäri maailman.

Iisalmen Keskustanuoret vaativatkin, että Metsähallitukselle annetaan työrauha, eikä sitä pakoteta toimimaan lyhytjänteisesti. Me emme halua tilannetta, joka vallitsee mm. Amerikan Yhdysvalloissa, missä luontoon menemisestä ja siellä olevista mitättömistä palveluista täytyy maksaa!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous jakaa Iisalmen keskustanuorten huolen suomalaisen metsämaan myynnistä. Metsähallitus toimi maa- ja metsätalousministeriön omistajanhjauksen mukaisesti. Metsähallituksen tuloista 85 prosenttia tulee puunmyynnistä mikä on kestävä. Metsämaamme myyminen uhkaa tätä tulonlähdettä valtiolle. Keskustanuoret eivät näe hyvänä, että Suomen kestävyysvajetta kavennetaan lyhytnäköisellä talouspolitiikalla, mitä metsämaamme myyminen näyttelee. Tuottavan omaisuuden myynti ei ole kestävä ratkaisu pitkällä aikavälillä.

Kohti vihreää kasvu -ohjelmassa "vastuu metsästä" osiossa keskustanuoret linjaa metsien monikäytön puolesta. Virkistys- ja harrastekäyttö metsästyksestä marjastukseen, luonnon hyödyntäminen laaja-alaisesti ja kestävästi nousee tulevaisuudessa tärkeään asemaan. Metsät ovat tulevaisuudessakin virkistystyksen, terveyden ja onnellisuuden lähde. Arvokkaat jokamiehenoikeudet eivät saa murentua tulospainoiden alle.

72. Kymenlaakson Keskustanuoret: Luomualan kehittämisohjelman tavoitteet saavutettava

Vuonna 2014 julkaistun hallituksen luomualan kehittämisohjelman mukaisesti Suomessa on tavoitteena nostaa luonnonmukaisesti viljellyn peltoalan määrä kahteenkymmeneen prosenttiin Suomen viljelysalasta vuoteen 2020 mennessä. Kymenlaakson Keskustanuoret katsoo, että Suomessa on aktiivisesti panostettava luonnonmukaisen ja turvallisen ruoan tuotannon lisäämiseen, ja hallituksen tavoitteet luomu- ja lähiruoan osuuden kääntämisestä vahvaan nousuun on kannatettava myös nuorkeskustalaisesta näkökulmasta. Jotta kehittämisohjelman mukaisiin kohtalaisen kunnianhimoisiin tavoitteisiin päästään, on niihin pyrittävä niin yksilöiden kuin organisaatioidenkin.

Näin ollen Kymenlaakson Keskustanuoret esittää, että Suomen Keskustanuoret vaati, että kaikkien valtion ja kuntien julkisten laitosten ruokahankinnoista kaksikymmentä prosenttia tulee olla luonnonmukaisesti tuotettua.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Aloitteessa käsitellään kahta erillistä, mutta kiinteästi toisiinsa yhteydessä olevaa asiaa: luomupeltopinta- alan ja luomuraaka-aineen osuuden kasvattamista julkisella sektorilla. Aloitteen tavoitteet ovat linjassa Kataisen hallituksen luomualan kehittämisohjelman tavoitteiden kanssa. Liittokokous korostaa kuitenkin seuraavaa kahta seikkaa, jotka on erityisesti otettava huomioon aloitteen kohdalla.

1) Peltopinta-ala: Liittokokous toteaa, että esitetty tavoite on haastava. Vuonna 2012 noin 9 % Suomen peltopinta-alasta oli luomuviljelyssä. Keskustanuoret muistuttaa, että tuotanto-olosuhteet vaihtelevat eri alueilla, millä on vaikutuksensa myös tuotantotavan valintaan.

2) Keskustanuoret katsoo, ettei julkisten ammattikeittiöiden ruokahankinnoissa ole syytä tavoitella vain luomuraaka-aineen osuuden kasvamista, vaan myös lähellä kuluttajia tuotetun, puhtaan ja kotimaisen raaka-aineen osuuden kasvua. Valtioneuvoston periaatepäätös 6/2013 suosittaa kunnille tällä hetkellä luomun, sesonginmukaisen tai kasvisruuan tarjoamista 2 kertaa viikossa.

Taloustutkimuksen mukaan tällä hetkellä ammattikeittiöissä käytetään luomuraaka-aineita keskimäärin 5 %. Päiväkodeissa käyttöprosentti on jopa 10 %, mutta vanhustenpalveluissa ainoastaan 2 % tai ei ollenkaan. Keskustanuoret korostaa, että kuntien hankintaosaamisella on luomuraaka-aineidenkäyttöön ratkaiseva merkitys ja että nimenomaan joukkoruokailujen kautta luomuraaka-aineen käyttöä on lisättävissä. Luomu kelpaa hankintakriteeriksi.

73. Pohjois-Pohjanmaan keskustanuoret: Suomessa aloitettava energiavallankumous

Energian saatavuus on sukupolvemme suurin haaste. Sen ratkaiseminen tavalla tai toisella on välttämätöntä, koska kaikki muut elämänalueet ovat siitä riippuvaisia. Kyse on paitsi kansan taloudesta, niin suuressa määrin myös ulkopoliitikasta. Suomi on saatava energiaomavaraiseksi.

Nyky päättäjät eivät ole tehneet riittäviä ratkaisuja energiaomavaraisuuden parantamiseksi. Julkiset rahavarat, jotka ollaan sijoittamassa uuteen ydinvoimalaan, tulisi ennemmin korvamerkitä hajautetun energiaverkon rakentamiseen. Samaan aikaan muualla Euroopassa 60–70 prosenttia uusista sähköntuotannon investoinneista tehdään uusiutuvaan energiaan. Käynnissä on energiavallankumous, jonka vauhdista Suomi on tippumassa.

Paras keino tukea hajautetun sähköntuotannon yleistymistä on sähkön nettomittarointi. Esimerkiksi aurinkopaneelilla tuotetussa sähkössä, nettomittaroinnin avulla, pientuottajat pystyisivät paitsi ostamaan sähköä myös myymään ylituotantonsa. Lopullinen sähkölasku muodostuisi tuotannon ja kulutuksen erotuksesta. Nettomittaroinnin avulla kuluttajat muuttuisivat osaksi hajautettua sähköntuotantoketjua. Päätösvalta energiaratkaisuista hajautuisi muutamalta suurtuottajalta koko kansalle.

Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat, että ydinvoimaan mahdollisesti käytettävä julkinen raha käytetään hajautetun energiaverkon rakentamiseen ja sähkön nettomittarointi on otettava käyttöön nopealla aikataululla. Tämä avaisi ovet sähkön hajautetulla tuotannolle ja käynnistäisi energiavallankumouksen Suomessa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kohti vihreää kasvua –ohjelma vastaa kaikkiin aloitteessa todettuihin haasteisiin. Nettomittaroinnin osalta haasteena on sähkönhinnan vaihtelu, johon ohjelma ehdottaa ratkaisuksi SPOT-hinnoittelua. Talvella tarjonta ja kysyntä ovat toisella tasolla kuin kesällä, näin nettomittarointi huomioisi kysynnän ja tarjonnan mukaisen hinnanvaihtelun. Aloitteessa ollaan aivan oikeassa tarjotessa hajautettua tuotantoa ydinvoiman tilalle, Fennovoimassa osallisena oleville kunnallisille toimijoille olisi otollisempaa sijoittaa varat paikalliseen ja nopeammin tuottavaan uusiutuvaa tai bioenergiaa hyödyntävään voimalaitokseen.

Keskustanuoret liehuttaa edistyksen vihreää lippua energiavallankumouksen barrikadeilla.

74. Uudenmaan Keskustanuoret: Yksityisten kotitalouksien aurinkovoiman käyttöönottokustannuksia alennettava

Aurinkopaneelien hinnat ovat viime vuosien aikana laskeneet mm. Kiinasta tuotavien halpojen paneelien vuoksi. Suomessa kotitaloudet eivät kuitenkaan saa tukea aurinkopaneelien hankintaan, vaikka naapurissa

Ruotsissa tukea maksetaan. Kiinalaiset halpatuotteet eivät välttämättä edes sovellu Suomen olosuhteisiin. Paneelien lisäksi tarvitaan myös paljon muita kalliita osia, jotta paneeli toimii. Oheislaitteet voivat maksaa saman verran kuin itse paneelit.

Uudenmaan Keskustanuoret huomauttaa, että tukien avulla aurinkoenergia voitaisiin tehdä kotitalouksille huomattavasti houkuttelevammaksi kuin nykyisin esimerkiksi verohelpotuksilla tai saman tapaan kuin maalämpöön siirtymistä tuettiin aiemmin valtion varoista. Aurinkoenergian tuottamista sähköverkkoonkaan ei tueta valtion varoista. Esimerkiksi Ruotsissa paneelien hinnan saa tällä hetkellä takaisin noin kymmenen vuoden käytöllä, ja näillä esimerkeillä ihmisiä voitaisiin kannustaa aurinkoenergian käytön lisäämiseen. Nykyisin myös lupakäytännöt paneelien asentamiseksi vaihtelevat kunnittain, ja monissa kunnissa vaaditaan rakennus- tai toimenpidelupa. Uudenmaan Keskustanuoret vaatii, että näistä epäjohtonmukaisuuksista tulisi päästä eroon ja yhtenäistää käytännöt koko maassa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme aloitteen huomioon tarpeeseen tukea aurinkosähköpaneelien yleistymistä sekä niiden hankkimista, asentamista ja kuluja säätelevien asetusten ristiriitaisuudesta. Kohti vihreää kasvua –ohjelma ottaa kantaa aurinkosähköpaneelien puolesta esittämällä investointituen ja syöttötariffien käytäntöjen yhdenmukaistamista ja kattamista kaikille uusiutuvan energian alueille, myös aurinkosähköön. Investointitukea tulee osoittaa erityisesti innovaatiotukena ja syöttötariffien on oltava myös tavallisten kuluttajien saatavilla tai vaihtoehtoisesti paremmin nettomittaroinnin ja SPOT-hinnoittelun kautta.

75. Uudenmaan Keskustanuoret: Järkeä ilmastolakiin

Eduskunnan käsittelyssä on esitys ilmastolaista, joka koostuu pitkän ja keskipitkän aikavälin tavoitteista. Pitkän aikavälin tavoitteeksi on kirjattu kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 80%:lla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä. Keskipitkän aikavälin tavoitteena valtioneuvosto veloitettaisiin laatimaan vaalikauden mittainen ilmastopolitiikan suunnitelma, sekä esittämään eduskunnalle vuosittaiset selonteot suunnitelman tavoitteiden onnistumisesta. Lakiesityksen päästövähennystavoitteet koskevat päästökaupan ulkopuolisia toimialoja.

Esityksen mukaisena ilmastolaki jää tyhjänpäiväiseksi. Tavoitteet jäävät hallitusten päätettäviksi ja ilmastopolitiikka lyhytnäköiseksi, kun edellisen hallituksen alkuunpanema työ keskeytyy seuraajien määrittellessä uuden suunnan. Päästökaupan ulkopuolisia toimialoja koskevana laki jäisi myös liian kapea-alaiseksi. Nykyisellään laista puuttuvat myös sitovat välitavoitteet, seuranta ja sanktiot. Uudenmaan Keskustanuoret vaatii, että ilmastolakiin kirjattaisiin muutakin kuin nelivuotissuunnitelma, joka on aina kustakin hallituksesta riippuvainen. Tarvitaan numeerisia välitavoitteita sekä sanktioita, jos tavoitteita ei noudateta!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme aloitteen huoleen ilmastolain lyhyt näköisyydestä. Liittokokous esittää parlamentaarisen työryhmän perustamista kevään 2015 hallitusneuvotteluissa. Työryhmän tavoitteena olisi luoda pitkäntähtäimen ja kaikkien allekirjoittamat tavoitteet ilmastotavoitteiden toteuttamisesta.

76. Uudenmaan Keskustanuoret: Suomen autokantaa nuorennettava

Suomen autokanta on yksi Euroopan vanhimmista. Vuodelta 2010 olevan tilaston mukaan Suomen autokannan keski-ikä oli 11,9 vuotta, kun EU keskiarvo oli 8,3. Suomen autokanta on vain jatkanut vanhenemistaan ja viime vuonna rekisterissä olevien autojen keski-ikä oli jo 13,2 vuotta. Myös

ensirekisteröintien määrä on tippunut runsaasti vuoden 2005 huipusta, jolloin ensirekisteröintejä tehtiin lähes 150 000 ja ennen autoveron uudistustakin määrä oli reilut 125 000. Viime vuonna määrä oli vain noin 100 000 ja tämä on näkynyt myös valtion saamissa verotuloissa, sillä autoverouudistuksen jälkeen saatavat verotulot ovat laskeneet yli 130 miljoonalla eurolla. Autojen tekniikka on kehittynyt runsaasti viime vuosien aikana, erityisesti turvallisuuden ja ympäristöystävällisyyden suhteen.

Uudenmaan Keskustanuoret vaativat toimia, joilla autokantaa saataisiin uudistettua. Ensimmäiseksi voitaisiin laskea autoveroa uusiutuvia polttoaineita käyttävien autojen osalta, sekä käyttövoimaveroa muiden kuin dieselin osalta. Tällä varmistettaisiin, että vaikka sähköautoista puhutaan paljon, emme unohda myöskään muita energianlähteitä liikenteessä. Tämän lisäksi tulisi tehdä selkeät linjaukset uusiutuvien polttoaineiden käytöstä liikenteessä ja kuinka niiden käyttöönottoa saataisiin vauhditettua ja osuutta kasvatettua. Tällä tavoin voitaisiin vauhdittaa uusiutuvien polttoaineiden kehitystyötä. Tällä hetkellä on olemassa EU:n tavoite, että vuonna 2020 liikenteen polttoaineista 20 prosenttia olisi uusiutuvia, mutta tarvitaan vieläkin kauaskatseisempia tavoitteita.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kohti vihreää kasvua –ohjelma puhuu tulevaisuuden autoilun puolesta. Mallissamme autot liikkuvat ruuhkasuomessa pääsääntöisesti sähköllä ja muualla suomessa biokaasun tai –öljyn voimalla. Yhdymme aloitteen tavoitteeseen nuorentaa Suomalaista autokantaa. Se tulee tehdä kannustamalla ympäristöystävällisyyteen ajoneuvon hankinnassa.

77. Pirkanmaan Keskustanuoret: Kierrätyksessä parantamisen varaa

Pirkanmaan Keskustanuorten mielestä kierrätyksen saralla riittää vielä töitä. Suomalaiset hankkivat hanakasti uusia televisioita, stereoita ja tietokoneita vanhojen tilalle. Käyttämätöntä elektroniikkaa kertyy nurkkiin ja kellarivarastoihin. Samalla kasvaa houkutus rahdata pitkään palvellut kuvaputkitelevisio taloyhtiön roskakatokseen yön pimeinä tunteina. Myös ns. epävirallisia kaatopaikkoja syntyy metsiköiden siimeksiin.

Pirkanmaalaiset kiittelevät viime vuosien ponnistuksia kierrättämisen tehostamiseksi. Esimerkiksi kodinkoneliikkeiden yhteyteen perustetut sähkö- ja elektroniikkalaitteiden keräyspisteet (SER-kierrätys) ovat askel oikeaan suuntaan. Näissä pisteissä vastaanotetaan kuitenkin vain pienehköjä laitteita, kuten leivänpaahdinta.

Suomen kaupungeissa asuu rutkasti ihmisiä, jotka eivät omista autoa. Harva lähtee kiikuttamaan bussilla vanhaa televisiota jätteenkäsittelykeskukseen. Jätehuoltofirmojen noutopalveluista pitää puolestaan pulittaa viidestäkymmenestä eurosta ylöspäin. Roskaksi koettu vanha laite koetaan usein arvottomaksi eikä sen poisviemisestä haluta maksaa.

Pirkanmaan Keskustanuorten mielestä on pyrittävä siihen, että kierrätys olisi mahdollisimman edullista kuluttajalle. Näin saataisiin yhä suurempi osa hankalista jätteistä uusiokäyttöön. Ratkaisu ongelmaan voisivat olla kaupungeissa kiertävät kuorma-autot, jotka ottaisivat ennalta sovitulta reitiltä ihmisten suurehkot jätteet ilmaiseksi kyytiinsä.

Keskustanuoret voisi kannanotoilla jouduttaa kierrätysjärjestelmien kehitystä ja helpottaa kansalaisen mahdollisuutta tehdä ympäristöystävällisempiä valintoja.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokous pitää erinomaisena aloitteessa esille tuotua ajatusta kierrätysjätteen keräilyautosta. Keskustanuoret kiinnittävät Vihreän talouden ohjelmassa huomiota kierrätyspisteiden vähäiseen määrään, jätteiden lajitteluun ja uusiin kierrätysmuotoihin. Keskustanuoret pitää tärkeänä, että jätteiden lajitteluun ja kokoamiseen on kansalaisille kannusteita, joista keskeisin on yksinkertaisesti kierrätyksen mahdollistaminen eli keräyspisteiden määrän lisääminen. Kierrätyksen ongelmat kulminoituvat etenkin niiden henkilöiden kohdalla, joiden liikkuminen julkisen liikenteen varassa. Keskustanuoret korostaa, että keräyspisteet on otettava huomioon jo uusien asuinalueiden suunnittelu- ja rakennusvaiheessa.

Liittokokous pitää hyvin tärkeänä myös aloitteessa esille nostettua ongelmaa epävirallisista kaatopaikoista. Näitä on syntynyt metsiimme vuosikymmenten aikana valtava määrä. Epäviralliset kaatopaikat ovat riski paitsi ympäristölle (myrkkyvalumat) myös eläimille.

78. Etelä-Savon Keskustanuoret: Suomalaisen ruoantuotannon kehittyminen tulevaisuudessa

Suomen omavaraisuusaste ruoantuotannossa on useisiin muihin valtioihin verrattuna varsin hyvä. Kuitenkin ruoantuotannon kehitys tulevaisuudessa saattaa vaikuttaa omavaraisuuden asteeseen ja näin ollen jopa ruokaturvaan. Omavaraisuuden ollessa kohtuullisen hyvä suomalainen ruoantuotanto kuitenkin nojaa vahvasti tuontien energiaan, ulkomaisiin hyödykkeisiin ja infrastruktuurin toimivuuteen, mikä johtaa ruokaturvan järkkymiseen mahdollisessa kriisissä tai konfliktissa.

Suomalaista omavaraisuutta ja näin ruokaturvaa edistää muun muassa suomalaisten arvojen vahvistuminen kuluttajien ostokäytöksen mukauttamiseksi. Myös käytännön päätökset moninkertaisen byrokratian vähentämiseksi ruoantuotannossa edistäisi alan harjoittamista. Suomalaisen laadukkaan, puhtaan ja eettisen ruoan markkinointia tulisi edistää ulkomaita myöten ja tunnustaa suomalaisen ruoan hyvä laatu.

Rakennemuutos on pakottanut ruoantuotannon pienistä yksiköistä yhä suurempiin ja suurempiin. Käytännössä tämä luo infrastruktuurisen ongelman mahdollisessa konfliktissa: ruoka ei liiku tiloilta jalostamoille tai jalostamoilta kuluttajille. Käytännössä ruoantuotanto linkittyy kriisissä kaikkiin samanlaisiin ongelmiin, kuin muutkin taloussektorit, tulee energia ja hyödykkeet usein myös ulkomailta. Ruoantuotannon tulisi olla mahdollista ympäri Suomen ja esimerkiksi tukialueita järjeittää tasa-arvon lisäämiseksi. Alueellisen tuotannon ja aluetukipolitiikan tulisi kohdata.

Etelä-Savon Keskustanuoret esittää, että Suomen maatalouden ja ruoantuotannon pysymistä Suomessa tuetaan ja että alkutuotannon kotimaisuusastetta pyritään ylläpitämään siinä pisteessä, kuin se on tällä hetkellä tai jopa nostamaan. Ruoantuotannon erityyppisiä alueita tuetaan, mutta aluetukipolitiikka järjeitetään. Ruoantuotannon keinoja tulisi kehittää markkinoiden parantamiseksi ja nykyteknologiaa käyttää tässä hyödyksi usein eri tavoin työllistäen näin paitsi uudenlaisia maatalousyrittäjiä, myös tutkijoita. Suomalaista laadukasta ruokaa tulisi markkinoida ulkomaille ja kotimaista moninkertaista byrokratiaa tulisi vähentää ruoantuotannon helpottamiseksi. Omavaraisuutta ja ruokaturvaa kannatetaan ja siinä pyritään mahdollisimman kattavaan lopputulokseen.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

79. Keskustanuorten Kajaanin seudun kylien osasto: Talvivaaran kaivostoiminnan tukemista jatketaan

Keskustanuorten Kajaanin seudun kylien osasto ry vaatii että Talvivaaran kaivostoiminnan tukemista jatketaan. Kaivoksella on suuri taloudellinen merkitys sen lähialueilla. Talvivaara työllistää Kainuussa ja Suomessa monia satoja ihmisiä. Verot maksetaan Kainuun Sotkamoon eikä

ulkomaille. Talvivaara on myös tärkeä ammattiosaamisen kehittäjä ja Kainuun talousalueen tärkein teollinen työnantaja.

Talvivaaralla on Kainuussa myös laajat välilliset työllistämisaikutukset. Aliurakoitsijat tulevat suurimmaksi osaksi muualta kuin Kainuusta. Aliurakoitsijat käyttävät laajasti paikallisia palveluita ja tuovat rahaa yrittäjille. Kainuussa työtilanne on huonompi muuhun maahan verrattuna, joten kaivoksen toiminta on ollut Kainuun kannalta hyvin merkittävä uusien työ- ja liiketoimintamahdollisuuksien luomisessa maakuntaan. Sotkamossa, missä Talvivaara sijaitsee on toisena tärkeänä elinkeinona matkailu. Talvivaara työllistää kuitenkin esimerkiksi enemmän ihmisiä kuin mitä majoitustoimintaan on tilastoitu työpaikkoja. Talvivaara on tehnyt Kainuuta tunnetuksi ympäri Suomea ja muualla maailmassa, lisäksi Talvivaara on vahvistanut toiminnallaan Sotkamon veropohjaa.

Jos Talvivaara päästetään konkurssiin ei ole kenenkään etu, jos valtio joutuu hoitamaan monta kymmentä vuotta ympäristöasioita paikan päällä. Talvivaara on sitoutunut hoitamaan teollisuusjätteensä vastuullisesti loppuun asti toimintansa ohessa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme aloitteen huoleen Talvivaaran mahdollisesta konkurssista syntyvistä kustannuksista Suomelle. Selvitysmiehen 30.9.2014 tekemä saneerausohjelmaehdotus on rakennettu pitkälti tämä huoli huomioiden. Siksi on tärkeää antaa Talvivaaran kaivokselle rauha saneerausohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Pitkällä tähtäimellä on otollisinta että kaivostoiminta jatkuu jo sille valjastutulle alueella, mutta aiemman kaltaiset vesivuoto-ongelmat tulee välttää. Kaivosyhtiön ja sitä valvovan ELY-keskuksen on otettava ympäristöhuolet keskiöön. Kaivostoiminnan kannattavuus tulevaisuudessa ilman ylimääräistä tukea on Suomen etu ja tavoite.

Pitkällä tähtäimellä on otollisinta että kaivostoiminta jatkuu jo sille valjastutulle alueella, mutta aiemman kaltaisia vesivuoto-ongelmia ei saa syntyä eikä haitta-alue saa kasvaa.

80. Keskustanuorten Kuhmon osasto: Susille nopeasti kannanhoitosuunnitelma

Sudet ovat olleet jo pitkään negatiivisessa keskustelussa. Sudet ovat tuottaneet harmia metsästäjille ja tuotannonharjoittajille monessa suhteessa. Susi on rauhoitettu petoeläin Suomessa vedoten lajin uhanalaisuuteen. Kuitenkaan susi ei ole globaalisti eikä eurooppalaisittain uhanalainen eläinlaji. Suomessa sudet ovat laaja-alaisesti levittäytyneet pitkin Suomea, mutta tietyt alueet ovat kestäättömän määrän edessä, mikä aiheuttaa pelkoa kansalaisissa.

Kuhmon keskustanuoret vaatii, että jo valmisteilla olevat suunnitelmat suden kannanhoitosuunnitelman laatimiseksi saatetaan loppuun, ja kannanhoitosuunnitelmaa päästäisiin toteuttamaan jo vuoden 2015 aikana. Kannanhoitosuunnitelma palauttaa arvojärjestyksen suden ja ihmisen välillä. Susi oppii jälleen pelkäämään ihmistä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että kiistanalaista susikantaa ryhdytään hoitamaan suunnitelmallisesti. Lisäksi Keskustanuoret pitää tärkeänä, että kannanhoitosuunnitelmaan sisällytetään mahdollisuus myöntää kannanhoidollisia kaatolupia karhun tapaan. Suden saaminen laillisesti metsästettävien riistalajien joukkoon olisi omiaan lisäämään kunnioitusta ja arvostusta lajia kohtaan sekä ehkäisemään laitonta salatappamista. Suomen laadittava kansallinen suurpetostrategia jossa määritellään tulevaisuuden kestävät määrät suurpetokannalle.

81. Keskustanuorten Kuhmon osasto: Suomen metsäpeura pelastettava

Metsäpeura on yksi Kuhmon ja Kainuun ylpeyksistä. Metsäpeurakanta on Kainuussa kuitenkin uhan alla suuren susipopulaation takia. Pedot uhkaavat metsäpeuraa ja kanta on 2000-luvun alusta tippunut puolella. Kainuun metsäpeuroja oli enää vuonna 2012 lentolaskennoissa havaittu 840 yksilöä.

Kuhmon keskustanuoret on huolissaan Kainuun metsäpeuran tulevaisuudesta tämän hetken petopolitiikan takia. Kuhmon keskustanuoret esittää, että on nopeasti otettava toimenpiteet käyttöön metsäpeuran pelastamiseksi, ettei kanta kuole sukupuuttoon.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Metsäpeura on Suomen luontoon kuuluva eläin, joka valitettavasti jo kertaalleen on hävinnyt maastamme. Onneksi metsäpeura on kuitenkin saatu palautettua. Keskustanuoret katsookin, että riistahallinnon on ryhdyttävä entistä voimakkaampiin toimiin kantojen säilyvyyden puolesta ja mahdollistettava kantojen elpymisen kaikkien populaatioiden osalta. Suurpetojen kannanhoidossa tulee kiinnittää erityistä huomiota metsäpeurakantojen kehitykseen.

82. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Ei – kotimaisen elintarviketuotannon haittaverolle

Suomalaisella elintarviketuotannolla on monia itsestä riippumattomia haasteita kuten pohjoinen ilmasto, maaperä, kilpailu ja Euroopan laajuinen matalasuhdanne. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret esittävät liittokokoukselle aloitteen, jossa kotimaisen elintarviketuotannon verotusta kevennettäisiin. Tällä hetkellä alkutuotannon kustannukset kasvavat mutta tulot eivät, joten se ei kestä uusia veroja.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Kilpailutuksilla edellytyksillä Keskustanuoret kuitenkin tiedostaa, että elintarvikkeille ei voi luoda erilaisia verokäytäntöjä alkuperämaan perusteella.

83. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Rauhoitetut linnut

Kuka valvoo, koska rauhoitettuja lintuja on liikaa. Runsaat lintuparvet aiheuttavat ongelmia elinympäristöönsä. Esimerkiksi suuret loppiparvet saastuttavat vesistöä. Suuret naakkaparvet aiheuttavat ongelmia maaseudulla ja kaupungeissa. Ongelmien välttämiseksi esitämme, että näiden lintujen rahoitustarvetta tarkistetaan.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Rauhoittamattomien lintulajien rauhoituksen tarvetta tulee tarkastella säännöllisin väliajoin uudestaan. Lisäksi tulee poikkeuslupakäytäntöjä tehostaa ja lupien myöntämisaikoja lyhentää.

84. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Bioenergiantuotannolle yhtenäinen verotus ja tukijärjestelmä

Tuulivoima saa tällä hetkellä suurempaa tukea kuin muut uusiutuvat energiamuodot. Tämä vääristää kilpailua energiainmarkkinoilla. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret esittävät että kaikki uusiutuvat energia muodot saisivat samanlaisen kohtelun tukijärjestelmässä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme aloitteen tavoitteeseen saattaa kaikki uusiutuva energia yhtenäisten tukimuotojen alle. Aloite käsittelee asiaa jota olemme käsitelleet ohjelmatyössä ja esitämme laajempaa näkökulmaa sekä ratkaisua tähän haasteeseen Kohti vihreää kasvua –ohjelmassa.